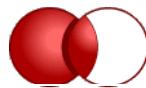

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU BUDŽETA-PRORAČUNA U FBIH
SARAJEVO

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 221 623, Fax: 716 400, www. saifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, saifbih@saifbih.ba

UR - 04/019-01; 011-01/06

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
na dan 31.12.2005. godine**

**FEDERALNOG MINISTARSTVA ODBRANE
I
VOJSKE FEDERACIJE**

Mostar, april 2006. godine

**VLADI FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
OVLAŠTENOJ OSOBI OD STRANE VLADE BiH ZA PODNOŠENJE ZAVRŠNOG
RAČUNA FMO-a I VFBiH
MINISTARSTVU ODBRANE BiH**

SARAJEVO

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

1. Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije, iskazanih na stranicama od 1 do 20, na dan 31.12.2005. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije.
2. Reviziju smo obavili na osnovu ovlaštenja u skladu sa Zakonom o reviziji budžeta/proračuna u FBiH ("Službene novine FBiH", br. 48/99), i sa INTOSAI međunarodnim revizorskim standardima. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i obavljanje revizije tako da revizija pruža razumno uvjerenje o tome ima li u finansijskim izvještajima znacajnih pogrešaka kao i da li su finansijske transakcije izvršene u skladu sa zakonskim propisima. Revizija je uključila ispitivanja, testiranje i prikupljanje dokaza koji potkrepljuju iznose i objave u finansijskim izvještajima. Revizija je također obuhvatila ocjenu primjenjenih računovodstvenih načela, vrednovanje sveukupne prezentacije finansijskih izvještaja kao i ocjenu primjene propisa. Vjerujemo da je provedenom revizijom prikupljeno dovoljno dokaza kako bi se stvorile pouzdane osnove za izražavanje našeg mišljenja.
3. Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja na dan 31.12.2005.godine, utvrđeno je sljedeće:
  - **nije se dosljedno provodio Zakon o budžetima/ proračunima u FBiH i Zakon o izvršenju budžeta FBiH za 2005. godinu u dijelu koji se odnosi na korištenje odobrenih sredstava za planirane namjene, i to do visine odobrene u posebnom dijelu Proračuna za 2005. godinu što je dovelo do iskazanog prekoračenja istog u iznosu od 21.544 KM za Federalno ministarstvo odbrane i 282.976 KM za Vojsku Federacije.**
  - **nije u cijelosti uspostavljen sistem internih kontrola što je imalo za posljedicu nedosljednu primjenu zakonskih i drugih propisa u dijelu raspolaganja, korištenja i evidentiranja budžetskih sredstava Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije (obračun plaća, potraživanja za bolovanje preko 42 dana, obračun naknada za smještaj, odvojeni život, obračun i isplata jednokratnih pomoći, troškova prekvalifikacije zanimanja, troškova hodočašća, odnosno hadža i troškova reprezentacije, evidentiranja obaveza, kao i nabavki roba i vršenju usluga).**
  - **nije postupljeno u skladu sa Zakonom o odbrani BiH, Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH, odnosno Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/ proračuna u FBiH u dijelu kojim je propisana obaveza da se na dan 31. decembra tekuće godine uskladi stanje sredstava i njihovih izvora iskazanih u knjigovodstvu sa stvarnim stanjem utvrđenim popisom, pa tim za reviziju ne može potvrditi iskazano knjigovodstveno stanje istih. Prema dostavljenim finansijskim izvještajima za 2005. godinu iskazano**

knjigovodstveno stanje sredstava za FMO i VFBiH iznosi 294.437.129 KM, od čega stanje stalnih sredstava iznosi 278.357.011 KM i potraživanja 16.080.118 KM. Prema dostavljenim finansijskim izvještajima ukupno iskazane obaveze iznose 380.151.453 KM, od čega kratkoročne obaveze iznose 113.781.569 i dugoročne iznose 266.371.445 KM.

- nije se dosljedno provodila primijenjivana Uredba o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova prilikom odabira dobavljača za nabavku hrane i prehrambenih proizvoda, uredskog materijala, računarske opreme i nabavke goriva, i u djelu u kome se regulira obaveza Komisije da internim aktom utvrdi postupak procijene, procedure i bliže upute načina vrednovanja kriterija navedenih u Javnom pozivu i tenderskoj dokumentaciji, kao i u dijelu praćenja izvršenja sklopljenih ugovora.
  - nije izvršeno uskladištanje Pravilnika o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO-a i VFBiH, sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u dijelu određivanja koeficijenata, dodatka na plaću svim pripadnicima FMO-a i VFBiH i položajnog dodatka, što je imalo za posljedicu da pripadnici FMO-a za period januar - oktobar, a pripadnici VFBiH za cijelu 2005. godinu imaju veća primanja nego ostali uposlenici organa uprave u FBiH.
  - nije osigurana efikasna komunikacija između Sektora za personal i komandi i jedinica VFBiH, pravovremeno i u skladu sa zakonskim propisima donošenje rješenja o naknadama koje je imalo za posljedicu retroaktivno donošenje i isplatu istih za 2003. i 2004. godinu u iznosu od 1.015.478 KM na teret Budžeta za 2005. godinu.
  - nije osigurano praćenje izvršenja budžeta, što je imalo za posljedicu isplatu naknade za stanarinu za januar 2006. godine u iznosu od 267.680 KM i deminerskih naknada u iznosu od 901.725 KM na teret Budžeta FBiH, iako su iste trebale teretiti Budžet Ministarstva odbrane BiH; netransparentna isplata jednokratnih pomoći u bruto iznosu od 407.550 KM.
  - Menadžment ministarstva nije sačinio, niti dostavio nadležnim institucijama završne (godišnje) izvještaje za 2005. godinu u roku koji je utvrđen Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH, kao i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.
4. Po našem mišljenju, zbog navoda iz prethodne tačke, finansijski izvještaji ne daju istinit i fer prikaz poslovanja tokom godine i stanja na dan 31.12.2005. godine Federalnog ministarstva odbrane i Vojske Federacije.

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl.oec.

Generalni revizor

mr.sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

**IZVJEŠTAJ
O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA ODBRANE
I
VOJSKE FEDERACIJE
za 2005. godinu**

1. UVOD

Federalno ministarstvo odbrane je utemeljeno Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Isto obavlja upravne, stručne i štabne poslove u području odbrane utvrđene Zakonom o odbrani BiH, direktivama, propisima i zapovijedima Ministra odbrane BiH, Zakonom o odbrani FBiH i drugim federalnim zakonima.

Unutrašnja organizacija i način rada Federalnog ministarstva odbrane uređeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva odbrane od 13.05.2004. godine koji je vrijedio do kraja devetog mjeseca 2005. godine kada Vlada FBiH na svojoj 123. sjednici od 29.09.2005. godine daje saglasnost na novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva odbrane.

U skladu sa Zakonom o odbrani FBiH, poslovima iz djelokruga rada ministarstva rukovodi Ministar odbrane FBiH. Sektorima ministarstva kao organizacijskim jedinicama rukovode pomoćnici ministra, koji se u procesu donošenja odluka iz nadležnosti jedinice kojom rukovode o svim značajnim pitanjima, konsultuje sa najviše pozicioniranim službenikom iz reda drugog konstitutivnog naroda, što je regulisano Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Federalnog ministarstva odbrane.

U sastavu Federalnog ministarstva odbrane (u daljem tekstu: FMO) je Vojska Federacije BiH (u daljem tekstu: VFBiH), organizovana u skladu sa Zakonom o odbrani BiH i Zakonom o odbrani Federacije BiH.

Za obavljanje komandnih poslova u FMO-u, osniva se Zajednička Komanda Vojske Federacije BiH (u daljem tekstu: ZK VFBiH) kojim rukovode komandant i zamjenik komandanta koji ne mogu biti iz istog konstitutivnog naroda. Komandant je u administrativnom lancu komandovanja odgovoran federalnom ministru odbrane.

Zakonom o službi u Vojsci Federacije BiH uređena je profesionalna vojna služba i civilna služba u Vojsci Federacije, sastav, popuna, činovi i druga statusna pitanja, prava i obaveze vojnih i civilnih lica na službi u Vojsci Federacije.

U oktobru 2005. godine Parlament FBiH donosi Odluku o odobravanju prijenosa nadležnosti u oblasti odbrane s Federacije BiH na Bosnu i Hercegovinu, u januaru 2006. godine donosi Zakon o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i Zakon o prestanku važenja Zakona o službi u Vojsci Federacije BiH («Službene novine FBiH», broj 2/2006 od 18.01.2006. godine) kojima je ukinuto ministarstvo i VFBiH na nivou Federacije. Parlament BiH u decembru 2005. godine donosi Zakon o odbrani BiH i Zakon o službi o oružanim snagama BiH («Službeni glasnik BiH», broj 88/05) kojima se regulira jedinstveni odbrambeni sistem Bosne i Hercegovine, uspostavlja i definira lanac komandovanja a oružane snage su profesionalna jedna vojna sila koju organizuje i kontrolira Bosna i Hercegovina.

Zakonom o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH i Zakonom o odbrani BiH, između ostalog, regulisano je da na osnovu Plana o konačnom raspolaganju imovinom, Vlada Federacije s Vijećem ministara BiH potpisuje sporazume, odluke, rješenja ili ostale relevantne instrumente potrebne za okončanje raspolaganja svim pravima i obavezama nad pokretnom i nepokretnom imovinom. Također je regulisano da ukoliko nije drugačije predviđeno, u Planu za prijenos ostalih prava i obaveza, Vlada Federacije je i dalje odgovorna za dugove, zaduženja i ostale obaveze Federalnog ministarstva odbrane nastalih do 1. januara 2006. godine, kada prestaje važiti Zakon o odbrani Federacije BiH.

Na dan 31.12.2005. godine na nivou kompletног FMO i VFBiH je bilo 8.652 uposlenika, od čega 795 u Federalnom ministarstvu odbrane, a 7.857 uposlenika u Vojsci Federacije BiH.

2. OSVRT NA NALAZE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2004. GODINU

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2004. godinu, a u sklopu istog i revizije usklađenosti poslovanja sa zakonskim propisima, kao i izvršene prethodne revizije tokom 2005. godine, konstatованo je da FMO i VFBiH u najvećem dijelu nisu postupili po datim preporukama. Ovdje treba napomenuti da se veći dio preporuka, po kojima se nije postupilo, kontinuirano ponavljaju u izvještajima o izvršenoj reviziji. Preporuke po kojima je djelimično postupljeno odnose se na uspostavljanje pomoćne knjige evidencije potraživanja od kupaca za isporučenu robu za FMO, a na osnovu Odluke ministra od 28.09.2005. godine o formiranju tima za realizaciju zadataka ustrojavanja pomoćne knjige evidencije potraživanja od kupaca i usaglašavanje iste sa glavnom knjigom, pravilan obračun minulog rada u iznosu od 0,50 % za svaku navršenu godinu penzionog staža umjesto dosadašnjih 0,60 % kod isplate plaća.

Međutim, FMO i Vojska Federacije nisu postupili po datim preporukama koje se odnose na primjenu Zakona o budžetima/proračunima u FBiH i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu u dijelu korištenja budžetskih sredstva samo za namjene koje su određene budžetom i to do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu; primjenu Pravilnika o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH u dijelu popisa sredstava, obaveza i potraživanja, na dan 31.12. tekuće godine i usklađivanja knjigovodstvenog i stvarnog stanja utvrđenog popisom; primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave prilikom obračuna i isplate plaća službenika i namještenika FMO-a za period januar - oktobar, kao i pripadnika VFBiH tokom cijele 2005. godine; nije u potpunosti uspostavljen sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na ustrojavanje evidencije nekretnina, kontrolu nad aktivnostima Domova Vojske Federacije i prihodima koje isti ostvaruju; u dijelu donošenja procedura o načinu kretanja dokumentacije posebno imajući u vidu specifičnost organizacije FMO-a i Vojske Federacije, u dijelu nedosljednog provođenja zakonskih i drugih propisa koji reguliraju postupak nabavke robe, vršenje usluga i ustupanje radova.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da se na osnovu ispitivanja dokumenata, isprava, izvještaja, sistema internih kontrola, računovodstvenih i finansijskih postupaka, te drugih evidencija, izradi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa važećom zakonskom regulativom. Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine. Revizija će utvrditi: da li su poduzete sve mjere za osiguranje, ubiranje i čuvanje javnih prihoda i da li su se FMO i VFBiH pridržavali zakona i instrukcija koje se odnose na njih; da li su isplate javnih rashoda ili korištenje javnih prihoda vršene po odgovarajućim ovlaštenjima i za svrhe za koje je dano ovlaštenje.

Cilj revizije je postizanje transparentnosti u radu FMO i VFBiH, kao i javna odgovornost menadžmenta za zakonitost rada, uspješno i efikasno obavljanje, odnosno sprovođenje postavljenih ciljeva što će se utvrditi kroz uvid u rad navedenih korisnika u skladu sa zakonskim i ostalim propisima.

Revizija, također, uključuje davanje preporuka za dalji rad, sa posebnim naglaskom na što efikasniju i ekonomičniju zaštitu imovine i trošenje sredstava, kao i stvaranje podloge za uvođenje, primjenu i što efikasniji rad interne kontrole.

4. NALAZI I PREPORUKE

a) *Menadžment i sistem internih kontrola*

Upravljanje i rukovođenje FMO i Vojskom Federacije uređeno je Zakonom o odbrani BiH, Zakonom o odbrani FBiH i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji FMO-a koje smo istakli u Uvodu ovog izvještaja.

Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji FMO-a, na koji je Vlada Federacije dala saglasnost 13.05.2004. godine, konstatovali smo da su razrađene vrste organizacijskih jedinica i njihov djelokrug, sistematizacija i opis radnih mesta, ovlaštenja u rukovođenju i odgovornosti za obavljanje poslova u odnosu na raniji Pravilnik. Isto je ugrađeno i u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vlada Federacije dala saglasnost 29.09.2005. godine.

Nakon provedene revizije, konstatujemo da sistem internih kontrola i dalje ne funkcioniše po pitanju redovnog godišnjeg popisa stalnih sredstava, obaveza i potraživanja jer je izvršen samo naturalni popis stalnih sredstava i to na dan 28.11.2005. godine što nije u skladu sa Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta/proračuna u FBiH, popis obaveza uopće nije rađen, a popis potraživanja urađen je samo djelimično. Ovako sačinjen popis imovine i neuslađenost stvarnog i knjigovodstvenog stanja bitno će uticati na plan o konačnom raspolažanju imovinom, u skladu sa članovima 70 – 72 Zakona o odbrani BiH, kojeg Ministarstvo odbrane BiH treba dostaviti na odobrenje Vijeću ministara BiH, kao i na plan o prijenosu ostalih prava i obaveza, u skladu sa članom 72 Zakona o odbrani BiH. Spomenutim Zakonom je definisano da ako nije drugačije predviđeno u planu za prijenos ostalih prava i obaveza, Vlada Federacije BiH je i dalje odgovorna za dugove, zaduživanja i ostale obaveze Federalnog ministarstva odbrane BiH.

Pravilnik o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih osoba, službenika i namještenika FMO-a i VFBiH, koji se primjenjivao za pripadnike FMO-a za period januar - oktobar, a za pripadnike VFBiH za cijelu 2005. godinu nije usklađen sa Zakonom o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (u daljem tekstu: Zakon o radnim odnosima) u dijelu koji se odnosi na primjenjivane koeficijente, dodatak na plaću i položajni dodatak, tako da ne možemo potvrditi zakonitost obračuna i isplate plaća za navedene periode.

Prilikom obračuna naknada evidentno je nepoštivanje Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH jer imamo isplate istih u iznosu od 1.015.478 KM koje se odnose na 2003. i 2004. godinu, a do kojih je došlo uslijed kašnjenja u donošenju rješenja od strane Sektora za personal ministarstva. Također smo konstatovali nepoštivanje Uredbe o naknadama i drugim materijalnim pravima koje nemaju karakter plaće i Zakona o izvršenju budžeta/proračuna FBiH za 2005. godinu prilikom isplate naknade za školovanje, smještaj, odvojeni život, kao i isplatu naknade za deminerske dnevnicke koja uopće nije regulirana federalnim propisima.

Konstatovali smo neadekvatno praćenje izvršenja budžeta FMO-a i VFBiH koji ima za posljedicu iskazivanje prekoračenja istih u ukupnom iznosu od 304.520 KM i korištenje budžetskih sredstava za namjene koje nisu bile planirane. Tako smo se uvjerili da su budžetska sredstva trošena za odlazak na hadž, odnosno hodočašće u iznosu od 170.826 KM, za kupovinu torbi u iznosu od 98.752 KM koje su evidentirane na troškove reprezentacije. Interna kontrola nije u cijelosti funkcionalna kod primjene i provođenja zakonskih i drugih propisa koji regulišu postupak nabavke robe, usluga i ustupanje radova (prilikom nabavke hrane i prehrambenih artikala, računarske opreme, uredskog materijala, nabavke nafte i naftnih derivata). Kod nabavke nafte i naftnih derivata, na kraju 2005. godine, uočili smo pojačano nefunkcionisanje internih kontrola koje se ogleda u unošenju obaveza na plaćanje na osnovu nedovoljno validne i kompletne dokumentacije.

Također, tokom revizije konstatovali smo neadekvatnu internu kontrolu kod evidencije, praćenja i naplate prihoda po osnovu davanja u zakup poslovnih prostora i Domova Vojske Federacije.

Posebno ističemo da menadžment FMO-a nije sačinio i dostavio nadležnim institucijama završne (godišnje) izvještaje odnosno računovodstvene iskaze kako je to utvrđeno Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Uvidom u prezentirani dopis od strane Privremenog upravitelja prijašnjeg ministarstva odbrane (imenovanog od strane ministra odbrane BiH u skladu sa Zakonom o odbrani BiH), od 07.02.2006. godine upućenog Vladi Federacije BiH, Federalnom ministarstvu finansija i Ministarstvu odbrane BiH, konstatovali smo da se istim traži produženje fiskalne godine i prolongiranje roka za podnošenje završnog računa do 15.03.2006. godine. Dopisom od 14.02.2006. godine, Federalno ministarstvo finansija BiH izražava saglasnost za produženje roka za zatvaranje fiskalne godine do 20.02.2006. godine, međutim prijašnje FMO taj rok nije ispoštovalo i fiskalna 2005. godina se zaključuje tek 21.03.2006. godine.

Također ističemo da su uknjižene, odnosno knjigovodstveno evidentirane obaveze FMO i VFBiH koje menadžment do zaključivanja poslovnih knjiga nije potpisao niti ovjerio, a iste se odnose na obaveze 2005. godine i uvidom u prezentiranu specifikaciju istih iznose 818.773 KM. Djelimičan razlog ovakve situacije je i donošenje Odluke Predsjednika Federacije BiH o prihvatanju ostavke federalnog ministra odbrane od 26.01.2006. godine, koja je stupila na snagu danom donošenja a objavljena je u «Službenim novinama FBiH» od 08. februara 2006. godine, donošenje Odluke Vlade Federacije BiH od 12. januara 2006. godine koja je stupila na snagu 09. februara 2006. godine o ovlaštenju federalnog ministra odbrane za podnošenje završnog računa FMO-a i VFBiH za 2005. godinu, kao i donošenje i neprovodenje Zaključka Vlade Federacije od 09.03.2006. godine kojim je ovlašten sekretar Vlade za potpisivanje dokumenata Federalnog ministarstva odbrane u funkciji završnih faza svih dokumenata.

Ovakav način rada FMO i VF u prethodnoj godini i uglavnom nefunkcionisanje sistema internih kontrola nisu dali dovoljnu garanciju za efikasnu zaštitu imovine, tačnost i potpunost računovodstvenih evidencija i pravovremeno pripremanje pouzdanih finansijskih izvještaja.

b) Stalna sredstva, obaveze i potraživanja

Prema bruto bilansi, ukupno iskazana stalna sredstva u FMO iznose 270.491.396.KM a u VFBiH 7.865.615 KM i ista tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga što je popis stalnih sredstava izvršen na dan 28.11.2005 godine i to samo naturalno, što znači da sve ono što je nabavljeno nakon ovog datuma do 31.12.2005. godine nije ni naturalno popisano, niti je usuglašeno knjigovodstveno i stvarno stanje.

Najznačajniju stavku na stalnim sredstvima predstavlja iskazani iznos na dugoročnim razgraničenjima u iznosu od 263.337.507 KM od čega 263.186.209 KM predstavlja početno stanje 2002. godine i odnosi se na obaveze ministarstva - B komponenta za neizmirene doprinose fondu penzionog osiguranja iz 1998, 1999 i 2000. godine i 151.284 KM se odnosi na neizmirene obaveze po vansudskom poravnjanju između FMO i poduzeća «Bašbunar» Travnik, što je konstatovao Ured za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH u svom izvještaju o reviziji finansijskih izvještaja FMO i VFBiH za 2002. godinu.

Uvidom u dokumentaciju a u vezi Odluke Vlade Federacije o davanju na korištenje nekretnina na kojima je nosilac prava upravljanja i korištenja FMO od 23.11.2005. godine, konstatovali smo da je FMO postupilo u skladu sa istom i da je zapisnički predalo novim korisnicima nekretnine navedene u Odluci, kao i da je sačinilo Sporazume u pogledu naknade komunalnih usluga i održavanja infrastrukture sa novim korisnicima nekretnina.

Po drugoj Odluci Vlade Federacije o davanju na korištenje nekretnina na kojima je nosilac prava upravljanja i korištenja FMO od 30.12.2005 godine nije postupljeno, nisu sačinjeni zapisnici i Sporazumi, odnosno revizorskom timu do kraja revizije isti nisu prezentirani. Ova Odluka i Odluka Vlade Federacije o preuzimanju nepokretnе i pokretne imovine, archive i druge dokumentacije FMO od 30.12.2005. godine, stupile su na snagu 31.12.2005. godine, tri dana nakon stupanja na snagu Zakona o odbrani BiH u kojem je članom 74 regulisano da stupanjem na snagu istog do dana stupanja na snagu sporazuma, odluka, rješenja potpisanih od strane Vijeća ministara BiH, Vlade Republike Srpske i Vlada FBiH, **zabranjuje se bilo kakvo raspolaganje imovinom.**

U toku 2005. godine FMO i VFBiH su iskazali na nabavci i rekonstrukciji stalnih sredstava iznos od 1.451.423.KM, a nalaz o istom je u tačci Izvršenje budžeta.

Iskazana kratkoročna potraživanja u bruto bilansu FMO i VFBiH iznose 7.752.847 KM, a najznačajnije stavke se odnose na: potraživanja od kupaca za isporučenu robu i izvršene usluge FMO-a u

iznosu od 4.942.946 KM, potraživanja za date avanse VFBiH u iznosu od 102.572 KM, sumnjiva i sporna potraživanja FMO u iznosu od 2.208.509 KM, potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana FMO u iznosu od 138.973 KM, i ista tim za reviziju ne može u potpunosti potvrditi iz razloga što FMO i VFBiH nisu izvršili adekvatan popis potraživanja i nije usuglašeno knjigovodstveno i stvarno stanje istih, niti je utvrđena adekvatna starosna struktura potraživanja.

Tim za reviziju konstatuje, da je od navedenog iznosa potraživanja od kupaca za isporučenu robu i izvršene usluge FMO-a, iskazano potraživanje od firme SCOUT Zagreb, po osnovu prodaje zastarjelog naoružanja u iznosu od 2.160.345,40 KM. Isto je nastalo na osnovu sklopljenih Ugovora broj 10-03-41-2056/03 u iznosu od 1.550.000 KM i Ugovora broj 10-03-41-1325/04 u iznosu od 2.077.407 USD. Na osnovu prezentirane dokumentacije, revizorski tim ne može potvrditi da je iskazani iznos potraživanja za prodaju zastarjelog naoružanja i realan, jer je knjigovodstveno evidentiranje izvršenih usluga (prodaja naoružanja) izvršeno na osnovu neadekvatne dokumentacije.

Potraživanja po osnovu ostvarivanja vlastitih prihoda u vezi s izdavanjem u zakup Domova VFBiH na komercijalnoj i nekomercijalnoj osnovi i dalje se vrši na osnovu Privremene odluke ministra od 09.05.2003. godine. Odlukom je regulisano da će zahtjeve za korištenje doma VFBiH u Sarajevu odobravati FMO, a odobravanje istih za druge domove VFBiH regulisat će komandant VFBiH svojom naredbom. Na osnovu navedene odluke Sektor logistike FMO je zadužen za fakturisanje iznajmljenih domova VFBiH na komercijalnoj osnovi. **Međutim, uvidom u prezentiranu dokumentaciju i na osnovu izjava odgovornih osoba i dalje naplatu prihoda po ovom osnovu nitko konkretno ne prati niti evidentira i nije ustrojena pomoćna knjiga potraživanja po ovom osnovu te ne možemo potvrditi iskazane prihode po istom.**

Također je i dalje prisutan problem nepostojanja potpune evidencije objekata koji se daju u zakup i evidencije po pitanju vlasništva istih. Istim i problem koji se pojavljuje 2006. godine, a odnos se na fakturisanje usluga zakupa objekata FMO-a i VFBiH koji se daju u zakup po ranije zaključenim ugovorima u zakup.

Tim za reviziju konstatuje da su pokrenute 24 tužbe od strane Pravobraniteljstva FMO po osnovu potraživanja od kupaca za usluge zakupa i ista nisu u skladu sa Računovodstvenim standardima FBiH preknjižena na sumnjiva i sporna potraživanja.

Od strane Pravobraniteljstva nije prezentiran Izvještaj o radu istog za 2005. godinu, koji bi sadržavao detaljan pregled svih sudskih sporova i pokrenutih tužbi protiv FMO-a i VF, tako da revizorski tim ne može konstatovati tačan broj istih, kao ni potencijalna prava i obaveze, koje mogu nastati.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja od kupaca konstatovali smo da su ista preknjižena u 2005. godini sa konta potraživanja i da se najznačajnije stavke odnose na potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranja za bolovanje preko 42 dana iz 2001. godine FMO i VF- B komponenta u iznosu od 1.953.437 KM, kao i potraživanja od «JP BH Telekom», Sarajevo u iznosu od 224.827 KM. Ovo potraživanje trebalo je biti zatvoreno na osnovu Izjave o kompenzaciji broj 13-03-45-1327/03 od 12.06.2003. godine, koja nije proknjižena iz razloga što se obaveze i potraživanja ne mogu zatvarati kompenzacijom i iz razloga je FMO nije knjigovodstveno evidentiralo obavezu prema «JP BH Telekom» predviđenu tom kompenzacijom.

U bruto bilansu FMO-a evidentirani su **kratkoročni plasmani – sumnjiva i sporna potraživanja u iznosu od 7.575.857 KM**, a odnose se na depozitna sredstva u Hercegovačkoj banci, i ista se ne slažu sa stanjem u Hercegovačkoj banci za 6.852.494 KM. Temeljem prezentirane dokumentacije, revizorski tim je konstatirao da je Federalno ministarstvo finansija dalo saglasnost na prebijanje potraživanja i obaveza FMO-a i Hercegovačke banke d.d. Mostar, a da prethodno nije dobilo potvrdu da su obaveze koje se trebaju kompenzirati uopće evidentirane u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima FMO-a. Za navedeni iznos je Hercegovačka banka izvršila prebijanje potraživanja FMO-a i obaveza istog koje su evidentirane kod Hercegovačke banke. Obaveze se, prema raspoloživoj dokumentaciji, odnose na dug FMO-a prema Hercegovina osiguranju d.d. Mostar u iznosu od 1.582.695 KM koji je Hercegovačka banka d.d. Mostar kupila od Hercegovina osiguranja Mostar i time FMO postaje dužnik Hercegovačke banke za taj iznos. Ostali dio neslaganja se odnosi na obavezu po osnovu Ugovora o kratkoročnom kreditu iz 2001. godine sklopljenog između FMO-a i Hercegovačke banke d.d. Mostar u iznosu od 5.600.000 KM. Na osnovu obavljenog razgovora sa odgovornim uposlenikom konstatovali smo da FMO u svom knjigovodstvu nema

evidentirane navedene obaveze. O navedenim potraživanjima je tim za reviziju dao nalaz i preporuke prigodom vršenja prethodne revizije godišnjih izvještaja za 2005. godinu, međutim FMO nije postupilo po istim.

Također je iskazano i potraživanje za danu pozajmicu poduzeću «Vitezit» iz Viteza u iznosu od 750.000 KM, što je konstatovano u izvještaju Ureda za reviziju budžeta/ proračuna za 2002. godinu.

Iskazano stanje kratkoročnih obaveza prema bruto bilansu FMO iznosi 101.968.827 KM, a VFBiH 11.811.181 KM i isto tim za reviziju ne može potvrditi iz razloga jer nije izvršen popis obaveza na dan 31.12.2005 godine i nije usaglašeno knjigovodstveno i stvarno stanje utvrđeno popisom. Najznačajnije stavke se odnose na :

a) obaveze FMO

• obaveza prema dobavljačima	5.024.212. KM
• obaveza prema djelatnicima	89.624.921 KM
• razgraničeni ostali prihodi	7.292.478 KM

b) obaveze VFBiH

• obaveze prema dobavljačima	5.240.248 KM
• obaveze prema djelatnicima	6.067.035 KM

Od iskazanih kratkoročnih obaveza prema djelatnicima FMO -a ističemo iznos od 28.620.267 KM za koje smo na osnovu dostupne i prezentirane dokumentacije konstatovali da se odnosi na neispлаћene neto plaće za februar i mart za B komponentu i za januar i februar H komponente iz 2001. godine. Iskazani iznos, tim za reviziju ne može u potpunosti potvrditi iz razloga što timu za reviziju nije prezentiran obračun neisplaćenih plaća iz 2001. godine za H komponentu, što je također konstatovano od strane Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH prilikom revizije finansijskih izvještaja za 2002. godinu.

Iznos od 961.147 KM iskazan na obavezama za naknade odnosi se, u najvećem dijelu na neisplaćene naknade po osnovu bolovanja i ostalih naknada plaća iz 2002. godine.

Od iskazanih ostalih obaveza prema djelatnicima ističemo iskazane obaveze za regres u iznosu od 567.600 KM iz 2002. godine i obaveze po obustavama djelatnika iz 2002. godine u iznosu od 538.489 KM.

Iskazane obaveze u iznosu od 59.311.705 KM odnose se na obaveze za obračunate poreze i doprinose na neisplaćene plaće iz 2001. godine i manje plaćene doprinose za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti za isplaćene plaće u 2001. godini. (Izvještaj Ureda za reviziju budžeta/ proračuna za 2002. godinu.)

Obaveze prema dobavljačima FMO i VFBiH se najvećim dijelom odnose uglavnom na neizmirene obaveze na osnovu nabavki hrane i prehrambenih proizvoda, goriva, komunalnih usluga.

Od iskazanih obaveza prema djelatnicima VFBiH ističemo obavezu za regres za 2002. godinu za djelatnike VFBiH u iznosu od 5.186.000 KM.

U skladu sa Odlukom Vlade Federacije o utvrđivanju prioriteta izmirivanja obaveza iz osnova neisplaćenih neto plaća i naknada i neisplaćenih obaveza prema dobavljačima u 2005. godini, u iznosu od 8 miliona KM (izmirenje unutarnjeg duga FBiH), FMO je na osnovu na disketi dostavljenih podataka od Federalnog ministarstva finansija i dostavljenih izvršnih sudskih rješenja izvršilo knjigovodstveno evidentiranje plaćenih obaveza po izvršnim sudskim rješenjima za neizmirene neto plaće iz 2001. godine i regres 2002. godine. Uvidom u knjigovodstvenu dokumentaciju za 2005. godinu, konstatujemo da je FMO ukupno rasknjižilo 2.437.010 KM navedenih obaveza. Ostale eventualne obaveze navedene u dostavljenim podacima Federalnog ministarstva finansija i izvršnim sudskim rješenjima po tužbama uposlenika FMO-a i VFBiH, a koje nisu evidentirane u knjigovodstvu FMO-a i VFBiH nisu niti rasknjižavane (kamate, sudski troškovi, neto plaće iz 2000. godine). Obzirom da tim za reviziju raspolaže podatkom da je putem izvršnih sudskih rješenja, isplaćeno s Jedinstvenog računa trezora 7.999.438 KM na ime neisplaćenih plaća i naknada FMO-a i VF, to ne možemo potvrditi da su sve izmirene obaveze i evidentirane u knjigovodstvu FMO-a, što značajno utiče na iskazano stanje obaveza na kraju 2005. godine.

Osim dugoročnih obaveza koje smo naveli kod FMO-a, **iskazane dugoročne obaveze na VF prema bruto bilansu iznose 3.033.938 KM** i odnose se na obaveze po osnovu Ugovora o načinu izmirivanja duga za isporučenu električnu energiju sklopljenim u 2003. godini na osnovu Odluke Vlade FBiH broj 108/03 i Odluke o dopuni iste broj 436/03 o utvrđivanju modela za reprogramiranje potraživanja elektroprivrednih poduzeća iz FBiH od određenih kategorija korisnika isporučene električne i toplinske energije. Jedan ugovor je sklopljen između FMO i JP Elektroprivreda BiH Sarajevo na iznos od 2.669.272 KM sa uplatama 60 mjesечnih rata u iznosu od 44.488.KM počevši od 15.01.2004. do 15.12.2008. godine kada dospijeva posljednja rata i drugi Ugovor potpisani između FMO i JP Elektroprivreda HZ HB Mostar u iznosu od 2.393.745 KM, sa uplatama u 60 mjesечnih rata u iznosu od 39.896 KM počevši od 15.04.2004. do 15.03.2009. godine kada dospijeva posljednja rata.

Da Vlada Federacije traži da se još jednom izvrši uvid i sačini popis kako bi se utvrdilo stvarno stanje sredstava, potraživanja i obaveza FMO i VF iskazanih na dan 31.12.2005. godine.

Da Vlade Federacije, riješi pitanje potraživanja i obaveza Federalnog ministarstva odbrane i Hercegovačke banke d.d. Mostar iskazanih u iznosu od 7.575.857 KM.

Da se preispita stanje iskazanih sumnjivih i spornih potraživanja od Zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanje preko 42 dana, kao i iskazano sumnjivo i sporno potraživanje od poduzeća JP BH Telekom Sarajevo, te za isto poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa FBiH računovodstvenim standardima.

Da se preispitaju ugovori zaključeni sa poduzećem SCOUT Zagreb o prodaji neperspektivnog i viška naoružanja i vojne opreme, prava i obaveze koje proističu iz istih i u skladu sa istim poduzmu odgovarajuće mjere.

Da se riješi pitanje fakturisanja usluga zakupa po već sklopljenim ugovorima o zakupu, u skladu sa zakonskim i drugim propisima.

Da se izvrši uvid u izvršena izvršna sudska rješenja sa Jedinstvenog računa trezora na osnovu tužbi uposlenika FMO-a i VFBiH i provjeri da li su ista i evidentirana u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima FMO-a i VF za 2005. godinu, odnosno da li je za ista izvršeno umanjenje iskazanih obaveza.

Da se od strane Pravobraniteljstva bivšeg FMO-a sačini Izještaj o radu za 2005. godinu, koji će sadržavati pregled svih sudske sporova i pokrenutih tužbi koji su bili u njihovoj nadležnosti, i isti dostaviti Vladi Federacije FBiH.

c) Izvršenje budžeta za 2005. godinu

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu sredstva za rad FMO odobrena su u iznosu od 25.071.148 KM (u navedenom iznosu iskazana su sredstva tekuće rezerve 90.000 KM), a VF BiH u iznosu od 173.924.422 KM.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatovali smo da je na dan 22.03.2006. godine ostalo neutrošenih, raspoloživih sredstava na FMO u iznosu od 4.116.142 KM a za VFBiH 10.325.742 KM.

Međutim, bez obzira na ostatak raspoloživih sredstava, konstatovano je da je VFBiH **iskazala prekoračenje odnosno ostvarila izdatke u iznosu većem od odobrenih Budžetom FBiH za 2005. godinu u iznosu od 282.976 KM**, a isti se odnose na obračun bolovanja preko 42 dana za mjesec decembar 2005. godine u iznosu od 44.552 KM, na poreze i doprinose iz i na plaću za mjesec decembar 2005. godine u iznosu od 60.362 KM, na neto plaću-naknadni obračun za mjesec decembar u iznosu od 13.650 KM, za obračun poreza na naknade po osnovu školovanja u iznosu od 53.190 KM, za doprinose iz plaća i porez na plaću pripadnicima VFBiH zbog uvezivanja penzijskog staža u iznosu od 39.222 KM, za putne troškove UN- misije u iznosu od 72.000 KM.

Veće izdatke u odnosu na odobrena sredstva Budžetom za 2005. godinu **iskazalo je i FMO u iznosu od 21.544 KM** i odnose se na izdatke po osnovu investicijskog održavanja.

Vlada Federacije BiH je dala saglasnost na novi Pravilnik o plaćama i drugim primanjima pripadnika VF BiH, sa primjenom od 01.12.2005. godine, dana **29.12.2005.** godine svojim aktom broj 752/05, jedan dan nakon stupanja na snagu Zakona o oružanim snagama BiH i Zakona o odbrani BiH. Istima je utvrđeno da propisi koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu Zakona o oružanim snagama BiH ako nisu bili u suprotnosti sa istim primjenjuju se do donošenja novih, odnosno prema Zakonu o

odbrani BiH, sva prava i obveze stečena na osnovu propisa koji su važili do dana stupanja na snagu ovog Zakona ostaju na snazi do rješavanja stanja u službi po Zakonu o odbrani BiH. Uvidom u prezentiranu specifikaciju naknadnog obračuna pozitivne korekcije plaća po ovom Pravilniku, potpisanoj od strane odgovornih osoba ministarstva, ista iznosi 896.148 KM. Revizorski tim konstatuje da negativna korekcija plaća po ovom Pravilniku, nije obračunata. Ukoliko nalozi za isplatu po ovom obračunu budu potpisani i ovjereni od strane odgovorne osobe koju Vlada FBiH ovlasti za potpisivanje nepotpisanih dokumenata i predaju završnog računa FMO i VFBiH, predstavljat će prekoračenje proračuna VFBiH u iznosu od 806.724 KM. Detaljnije pojašnjenje nalazi se u dijelu Izvještaja koji govori o plaćama i naknadama.

Da se budžetska sredstva koriste u skladu sa Zakonom o budžetima/proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju budžeta/proračuna FBiH i to za namjene koje su određene Budžetom i do visine utvrđene u njegovom Posebnom dijelu.

Izdaci za bruto plaće u 2005. godini iskazani su u iznosu od 113.027.160 KM što u odnosu na planirane troškove u iznosu od 113.465.450 KM predstavlja ostvarenje od 99,6 %.

U skladu sa Zaključkom Vlade FBiH, o načinu privremenog obračuna plaća državnih službenika i namještenika, broj 69/2005 donijetog 03.02.2005. godine, čije smjernice i politike je bilo dužno poštovati ministarstvo, obračun plaća službenika i namještenika u FMO-u i obračun plaća profesionalnih vojnih lica od 01.01.2005. godine do donošenja novih propisa, trebao se vrsiti prema koeficijentima utvrđenim u Zakonu o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave u FBiH (u daljem tekstu: Zakon o radnim odnosima).

Proведенom revizijom, utvrdili smo da su se obračun i isplata plaća službenika i namještenika FMO-a za period od januar - oktobar 2005. godine i obračun i isplata plaća pripadnika VFBiH za period januar – decembar radili na osnovu Pravilnika o plaćama i drugim novčanim primanjima profesionalnih vojnih lica, službenika i namještenika FMO (u daljem tekstu: primjenjivani Pravilnik o plaćama), za kojeg smo već utvrdili da nije u skladu sa Zakonom o radnim odnosima, a čijom primjenom pripadnici FMO i VF su ostvarili veća primanja nego ostali uposlenici organa uprave. Neusklađenosti primjenjivanog Pravilnika o plaćama sa Zakonom o radnim odnosima se odnosi na dijelove koji se odnose na: isplatu dodataka na plaću svim službenicima i namještenicima Ministarstva odbrane i vojnim licima Vojske Federacije u iznosu od 30 % umjesto da Ministar odbrane propiše određene poslove i zadatke kojima ovo pravo pripada; korekciju koeficijenata od 10 % i 20 % ukoliko uposlenik nema potrebnu stručnu spremu, izračunavanju koeficijenta za obračun plaće pripadnika Vojske Federacije kao aritmetičke sredine između ličnog i formacijskog čina; položajni dodatak u iznosima od 3 % do 9 % za pripadnike FMO-a, odnosno od 2 % do 10 % za pripadnike VFBiH umjesto propisanih 5 %; isplati deminerskog, rendžerskog, letačkog i drugih dodataka koji uopće nisu regulirani Zakonom o radnim odnosima.

Ministar odbrane je u toku 2005. godine izvršio izmjenu Primjenjivanog Pravilnika o plaćama, a bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija, kojom je ukinuo odredbe koje su predviđale umanjenje koeficijenta za obračun plaće službenika i namještenika Ministarstva obrane za 10 %, odnosno za 20 % ukoliko isti ima za jedan, odnosno za dva stepena nižu stručnu spremu koja je propisana za to radno mjesto Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji. Također je ukinuo umanjenje koeficijenta ličnog čina vojnim osobama za 10 % ukoliko je stručna spremna niža od potrebne za odgovarajući lični čin. Na osnovu prezentirane dokumentacije, **revizorski tim ne može potvrditi tačan datum izmjene Primjenjivanog Pravilnika o plaćama.**

U skladu sa ovim izmjenama Primjenjivanog pravilnika o plaćama, **uz plaću za decembar 2005. godine je obračunata i isplaćena korekcija plaća pripadnika Vojske Federacije za period juni – novembar 2005. godine koja je imala finansijski efekt povećanja troškova plaća 115.253 KM u neto iznosu, odnosno 195.323 KM u bruto iznosu.**

Na osnovu analize dobivenih podataka sa obračuna plaća, revizorski tim konstatuje činjenicu da u Vojsci Federacije ukupno 597 osoba nema nivo obrazovanja potrebnog za obavljanje poslova i zadataka radnog mjesta na kojem su raspoređeni, od čega 145 pripadnika B doprinosa i 452 pripadnika H doprinosa. U ministarstvu ne postoji analiza o tome koliko lica sa određenim nivoom obrazovanja posjeduju i potrebnu

stručnu spremu za obavljanje poslova u oružanim snagama Vojske Federacije. **Također smo mišljenja da bi ovu činjenicu, na prvom mjestu, trebalo imati u vidu prilikom raspodjele radnih mjesta u budućnosti, a ne postupati u zavisnosti od slučaja do slučaja, što smo se u dosadašnjim revizijama imali prilike uvjeriti.** Više o ovome nalazi se u dijelu koji govori o stručnom obrazovanju i usavršavanju uposlenika FMO i VFBiH.

Iako je svih proteklih godina od strane Ureda za reviziju budžeta/proračuna u FBiH, a također i u obavljenoj prethodnoj reviziji u toku 2005. godine, upozoravano na nezakonitost obračuna plaća za pripadnike oružanih snaga FBiH, tek **29.12.2005. godine Vlada Federacije je svojom Odlukom broj 752/05 dala saglasnost na novi Pravilnik o plaćama pripadnika VFBiH** u skladu sa članom 119. Zakona o službi u Vojski Federacije koji je prestao da važi 01.01.2006. godine. **Dana 30.12.2005. godine i ministar odbrane je donio Odluku kojom se profesionalnim vojnim licima i civilnim osobama na službi u Vojski Federacije, osnovna plaća povećava za posebne uvjete rada u iznosu od 10 %, odnosno 15 %.** Kako je 20.12.2005. godine objavljen Zakon o službi u oružanim snagama Bosne i Hercegovine koji je **stupio na snagu 28.12.2005. godine**, u čijem članu 188. stoji da se do donošenja novih propisa primjenjuju propisi koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona, donošenje novog Pravilnika o plaćama za pripadnike VFBiH i ove Odluke ministra, ne bi trebalo imati uticaj na njihov obračun plaća na državnom nivou.

Uvidom u obračun plaće pripadnika VFBiH, revizorski tim konstatuje da je po novom Pravilniku o plaćama i Odluci ministra, naknadno, u januaru 2006. godine obračunata pozitivna korekcija plaća za decembar 2005. godine čiji finansijski efekt je 528.794 KM u neto iznosu, odnosno 896.148 KM u bruto iznosu, a da negativna korekcija nije ni obračunata. Također, konstatujemo da navedeni obračuni nisu evidentirani u Glavnoj knjizi i godišnjim finansijskim izvještajima FMO-a i VF za **2005. godinu**.

Također, konstatujemo da je davanju saglasnosti Vlade FBiH, na novi Pravilnik o plaćama pripadnika VFBiH, u skladu sa Poslovnikom o radu Vlade FBiH, prethodilo davanje mišljenja od strane Federalnog ministarstva finansija u kojem stoji da za provođenje predmetnog Pravilnika u odnosu na dosadašnji nivo sredstava planiranih u Budžetu Federacije za 2005. godinu za plaće i druga primanja profesionalnih i civilnih lica na službi u VFBiH nije potrebno osigurati dodatna sredstva obzirom da su navedeni propisi bili na snazi i u primjeni pri planiranju finansijskih sredstava za plaće i druga primanja u budžetu za tekuću godinu. Međutim, revizijom smo konstatovali da raspoloživa sredstva nisu bila dovoljna za primjenu navedenog Pravilnika.

U 2005. godini je za bolovanje preko 42 dana na nivou FMO-a i VF je ukupno isplaćeno 650.138 KM u neto iznosu; od čega je samo 23.767 KM i refundirano od Zavoda zdravstvenog osiguranja ili 3,65 %. Revizorski tim je analizirajući ove pokazatelje, konstatovao da ministarstvo nije provodilo sve potrebne mјere kako bi nivo naplate podiglo na veći nivo obzirom da je prema dostavljenim podacima ispostavilo zahtjeve prema zavodima zdravstvenog osiguranja samo u iznosu od 131.055 KM ili 20 %. Podsjecamo da je u prošloj godini stepen naplate istog iznosio samo 5,63 % a da je ukupno isplaćeno 905.361 KM u neto iznosu, te je bilo za očekivati da će ministarstvo u 2005. godini poduzeti neophodne mјere kako bi se osigurao povrat ovih sredstava u Budžet Federacije.

Revizorski tim je svjestan činjenice da kantonalni zavodi posluju prema svojim propisima koji se međusobno razlikuju u pogledu ispunjavanja uslova za refundiranje bolovanja preko 42 dana, ali isto tako smo uočili sljedeće slabosti unutar sistema Vojske Federacije BiH, koje bi bilo nužno otkloniti u sljedećem periodu, kao što su: bolovanje koje traje duže od godine dana, problemi u kašnjenju dostavljanja originalnih doznaka i originalnih nalaza komisije, problem u osiguranju originalnih obrazaca neophodnih da bi se zahtjev uopće ispostavio, općina stanovanja i općina primanja zdravstvene zaštite ponekada nisu iste, nemogućnost osiguranja potpisa primaoca sredstava na doznaci za primljenu naknadu uslijed neefikasnog kretanja dokumentacije, gubljenje u startu 10 % isplaćene naknade uslijed različitog reguliranja bolovanja preko 42 dana utvrđenog pravilnikom i maksimalnog iznosa koji se može refundirati prema Zakonu o zdravstvenom osiguranju.

Da Vlada FBiH preispita Izmjenu Primjenjivanog Pravilnika o plaćama u toku 2005. godine od strane ministra odbrane, koja je urađena bez saglasnosti Federalnog ministra finansija, te na osnovu konstatovanog poduzme odgovarajuće mjere;

Preispitati postupke koji su prethodili davanju saglasnosti i Saglasnost, na novi Pravilnik o plaćama pripadnika VFBiH od strane Vlade Federacije dana 29.12.2005. godine i donošenje Odluke ministra od 30.12.2005. godine, te na osnovu konstatovanog razmotriti posljedice po Budžet FBiH i poduzeti odgovarajuće mjere;

Izvršiti uvid u dokumentaciju tekuće i prethodnih godina koja se odnosi na potraživanja po osnovu bolovanja preko 42 dana, te na osnovu konstatovanog poduzeti aktivnosti u cilju naplate navedenih potraživanja od kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, u skladu sa zakonskim propisima.

U 2005. godini, na nivou kompletног ministarstva na ime troškova naknada je ukupno isplaćeno 29.971.925 KM. Ako ovim troškovima dodamo i troškove organizovanog prijevoza koji su realizovani u iznosu od 3.878.866 KM, revizorski tim konstatiše da ukupni troškovi koji se odnose na personal FMO-a i VFBiH iznose 33.850.791 KM ili 18,35 % od ukupnog izvršenja Budžeta za 2005. godinu.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim je konstatovao isplate naknada u 2005. godini, a koje se odnose na 2003. i 2004. godinu. Ovu pojavu smo uočili i prezentirali menadžmentu sa preporukama i u prethodnom revizorskem izvještaju ali nismo primijetili poduzete mјere niti pomake u otklanjanju uočenih nedostataka u ovoj godini. Čak što više u obavljenoj prethodnoj reviziji u toku 2005. godini ukazali smo na značajnost problema jer je na dan 29.09.2005. godine ukupan iznos isplaćenih i neisplaćenih naknada FMO i VF koji se odnose na period 2003. i 2004. godina iznosio 785.214 KM, te je uputio menadžment na nužnost provođenja hitnih mјera kako bi se ovaj problem riješio prije prelaska na državni nivo. Uvidom u dokumentaciju, konstatujemo da je na teret budžeta 2005. godine isplaćeno ukupno 1.015.478 KM na ime naknada koje se odnose na 2003. i 2004. godinu.

Revizorski tim je konstatovao da nije uspostavljena adekvatna procedura za proslijedivanje zahtjeva Sektoru za personal FMO-a, kao i da je rješavanje svih zahtjeva na jednom mjestu uzrokovalo kašnjenje u realizaciji prava i nepravodobnu reakciju na nastale promjene (gubljenje prava, izmjene u ostvarivanju prava, promjene statusa, stavljanje rješenja izvan snage i sl.). Postojao je evidentan problem kašnjenja ispostavljanja rješenja o naknadama, iz sektora za personal Ministarstva, koja su se vrlo često donosila retroaktivno i nisu pratila Naredbe o prekomandama i druga akta ministarstva. Dešavalo se da prođe nekoliko mjeseci prije nego li se postojeće rješenje o ostvarivanju neke naknade ukine, iako su se uslovi na osnovu kojih je određeni uposlenik ostvarivao istu drastično izmijenili.

Prema nalogu ministra odbrane i Inspekcija ministarstva je u drugoj polovini 2005. godine, izvršila kontrolu osnovanosti svih rješenja i podnesenih zahtjeva za isplatu naknade za troškove prijevoza službenicima i namještenicima FMO i pripadnicima VF BiH za 2003., 2004. i 2005. godinu, te kontrolu naknada za troškove smještaja obzirom da je navedena naknada povezana sa naknadama prijevoza za dane vikenda.

Tako je u Izvještaju Inspekcije ministarstva konstatovano i da komande i jedinice nisu obavještavale na vrijeme Sektor za personal da su nastupile okolnosti zbog kojih bi trebalo izmijeniti ili staviti izvan snage donešena rješenja (pogrešno upisana relacija ili promijenjeno mjesto boravišta). Da bi izbjegla dugu proceduru dešavalo se da su profesionalna vojna lica neposredno podnosi zahtjeve u Sektor za personal na rješavanje, koja se poslije nisu na adekvatan način pratila. Da nije ustanovljen mehanizam pravovremenog storniranja isplata nakon gubitka prava uslijed činjeničnih promjena, premještaj profesionalnih vojnih lica nije istovremeno pratila i službena dokumentacija kojom je reguliran njihov status, da nije propisan način korištenja organizovanog prijevoza nakon dežurstava i stražarske službe, korištenje smještaja u objektima VF BiH i istovremeno dobivanje naknade troškova za smještaj.

Da bi ubrzao donošenje rješenja, ministar je tek 07.11.2005. godine donio odluku pod brojem 04-34-7-1500/05 na osnovu člana 148. Zakona o službi u VFBiH, kojom su komandanti na službi u Vojsci FBiH ovlašteni za donošenje rješenja u postupku ostvarivanja prava na naknade troškova ukopa, jednokratne

novčane pomoći za slučaj teške invalidnosti ili teške bolesti, naknade prijevoza na posao i sa posla i troškove smještaja profesionalnim vojnim i civilnim osobama na službi u VFBiH.

Na osnovu napravljenog pregleda isplaćenih naknada FMO-a i VF za 2005. godine, revizorski tim konstatiše da je od ukupno isplaćenih naknada u iznosu od 29.947.036 KM, **čak 2.531.100 KM ili 8,5 % isplaćeno kroz korekcije**, što je jedan od najboljih pokazatelja neophodnosti iznalaženja načina za rješavanja ovog problema u budućnosti.

Sve činjenice koje smo utvrdili prilikom revizije ukazuju na potrebu značajnih promjena u funkcionisanju Sektora za personal čiji rad ima veliki utjecaj na finansijske tokove Ministarstva. Ove promjene bi podrazumijevale efikasniji kontakt sa jedinicama na terenu i efikasniji način obavljanja poslova iz nadležnosti ovog sektora na način da se propišu procedure kojima bi se osiguralo brže kretanje dokumentacije i utvrđivanje odgovornosti nadležnih osoba u slučaju nedosljedne primjene istih, kao i **da se osigura vođenje jedinstvenog programa i baze podataka za profesionalna vojna lica koja su ostvarila pravo na neku od naknada koje nemaju karakter plaće, ili su u postupku rješavanja tog prava, kao i nivoi za njegovo vođenje imajući u vidu brojnost pripadnika Vojske Federacije.**

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatiše da je u mjesecu decembru 2005. godine, na teret Budžeta Federacije isplaćena **naknada za smještaj pripadnika FMO i VFBiH za mjesec januar 2006. godine u ukupnom iznosu od 267.680 KM**, iako se radi o troškovima koji nisu bili planirani u Budžetu FBiH za 2005. godinu, i koji su se trebali isplatiti na teret Budžeta Bosne i Hercegovine za 2006. godinu. Od strane odgovornih osoba je sačinjena službena zabilješka, te započete aktivnosti da se isplaćeni iznos vrati u Budžet FBiH, o čijoj konačnoj realizaciji bi trebalo obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH. Isto potraživanje nije evidentirano u Glavnoj knjizi trezora i finansijskim izvještajima FMO-a i VF.

Revizorski tim je tokom obavljene prethodne revizije ministarstva konstatovao da je **naknada za odvojeni život od porodice** isplaćivana rukovodećim državnim službenicima i nakon isteka roka iz člana 43. Zakona o državnoj službi. Iako su 12.10.2005. godine, od strane Sektora za personal donesena rješenja o ukidanju prava na isplatu iste, sa datumom primjene od 01.07.2005. godine, revizorski tim konstatiše da od svih rukovodećih službenika **nije izvršen povrat sredstava**.

Na osnovu uvida u analitičke evidencije ministarstva, revizorski tim konstatiše da je u 2005. godini **na ime naknade za deminerske dnevnice ukupno isplaćeno 901.725 KM iz Budžeta Vojske FBiH**. Dana 31.05.2005. godine, ministar odbrane Bosne i Hercegovine donio je Odluku o preuzimanju finansiranja aktivnosti deminiranja, u dijelu angažiranja Oružanih snaga BiH koja je stupila na snagu danom donošenja a primjenjuje se od 01.01.2005. godine. Dana 26.07.2005. godine potpisana je Sporazum o prijenosu sredstava za potrebe aktivnosti deminiranja od strane ministra odbrane BiH, ministra odbrane FBiH i ministra finansija FBiH kojim se predviđa implementacija gore navedene Odluke o preuzimanju aktivnosti deminiranja na način da Ministarstvo odbrane BiH da nalog Ministarstvu finansija i trezora BiH da prenese sredstva na račun Ministarstva finansija FBiH, a za potrebe Ministarstva odbrane FBiH.

Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2005. godinu, Federalnom ministarstvu odbrane se povećao budžet za 2005. godinu u iznosu od 500.000 KM, na poziciji putnih troškova (pod opisom deminerske dnevnice). Revizorski tim ne vidi opravdanost dodatnog uvećavanja prvobitnog Budžeta Federalnog ministarstva odbrane za 500.000 KM na ime isplate deminerskih dnevnic, imajući u vidu da se iste isplaćuju sa pozicije naknada troškova Vojske Federacije, gdje su već bile planirane u iznosu od 800.000 KM. Ukoliko uzmemo u obzir da ministarstvo u 2005. godini nije ispostavljalo zahtjeve prema Federalnom ministarstvu finansija za dodatnim sredstvima jer već odobrena sredstva na spomenutim pozicijama nisu ni utrošili, mišljenja smo da je ova nepotrebno prebačena sredstva trebalo rasporediti u potrebitije svrhe na nivou FBiH.

Na traženje revizorskog tima, od strane odgovornih osoba, nije prezentirana dokumentacija na osnovu koje bi mogli konstatovati koliko je tačno sredstava uplaćeno u Budžet FBiH, odnosno da li je uopće ispostavljen zahtjev od strane FMO-a, na ime refundiranja troškova deminerskih dnevnic od Ministarstva odbrane BiH, te bi u narednom periodu trebalo poduzeti odgovarajuće aktivnosti radi osiguranja povrata istih i o tome obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH.

Osigurati povrat nepravilno isplaćenih sredstava iz Budžeta FBiH za 2005. godinu, na ime naknade za smještaj u iznosu od 267.680 KM i naknada za odvojeni život od porodice, te o konačnoj realizaciji istih obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH.

Izvršiti uvid u dokumentaciju kako bi se utvrdio tačan iznos isplaćenih deminerskih dnevница u skladu sa potpisanim Sporazumom, te utvrditi iznos uplaćenih sredstava od strane Ministarstva odbrane BiH, u Proračun FBiH na ime refundiranja troškova deminerskih dnevница, preispitati način odobravanja dodatnih sredstava Federalnom ministarstvu odbrane u iznosu od 500.000 KM na poziciji putnih troškova, te o realizaciji poduzetih aktivnosti obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna FBiH;

Putni troškovi na nivou ministarstva su u 2005. godini iskazani su u iznosu od 2.920.415 KM što u odnosu na data sredstva na raspolaganje ministarstvu u iznosu od 3.573.310 KM iznosi 81,72 %. Kako je na ovoj poziciji Izmjenama i dopunama Budžeta za 2005. godinu dato na raspolaganje dodatnih 500.000 KM, na kraju godine je ostalo neutrošeno 687.741 KM. Iako je prosječan broj uposlenih u 2005. godini od 8.765 , u odnosu na prosječan broj uposlenih u 2004. godini od 11.851 manji za 26 %, putni troškovi u 2005. su za 34 % veći u odnosu na putne troškove u 2004. godini.

Na poziciji putnih troškova značajnu stavku predstavljaju troškovi naknada za školovanje u zemlji i inozemstvu koji su na dan 31.12.2005. godine ostvareni u iznosu od 1.050.210 KM. Najveći dio su isplate naknada za školovanje u inozemstvu, odnosno kursevi za učenje engleskog, francuskog i njemačkog jezika koji se provode na bazi potpisanih implementacionih sporazuma na donatorskoj osnovi. Uvidom u dokumentaciju vezanu za isplatu naknada za školovanje u inozemstvu, revizorski tim konstatuje da se iste isplaćuju u skladu sa Privremenim pravilnikom o naknadama za vrijeme usavršavanja, odnosno školovanja djelatnika FMO-a i VFBiH. Međutim, konstatujemo da procedura odabira kandidata nije u dovoljnoj mjeri transparentna, te da na nivou ministarstva ne postoji Pravilnik u kojem bi bili razrađeni uslovi, postupak i nadležnost za odabir i upućivanje na školovanje ili usavršavanje djelatnih vojnih osoba, odnosno službenika i namještenika FMO-a.

Kao što smo već naveli u kojem smo obradili troškove plaća, veliki broj pripadnika Vojske Federacije ne posjeduje odgovarajuće kvalifikacije potrebne za obavljanje poslova u oružanim snagama Vojske Federacije, revizorski tim ne može potvrditi koliko osoba određenog nivoa obrazovanja posjeduje i potrebnu stručnu spremu za obavljanje određenih poslova. Mi smo u prethodnim revizijama davali preporuku menadžmentu FMO-a i VFBiH koja se odnosi na utvrđivanje jasne i definisane strategije i politike stručnog obrazovanja, ali po našim preporukama nismo primijetili da postoje pozitivni pomaci. **Čak što više konstatovali smo odredene isplate iz odobrenih budžeta za potrebe FMO-a i VFBiH koje nisu urađene na transparentan način i za koje ne možemo potvrditi da su opravdane, jer su sredstva utrošena za određene kategorije uposlenika za koje nismo sigurni da će se koristi od istih odraziti na bolje funkcionisanje oružanih snaga u budućnosti.** Revizorski tim konstatuje da na nivou ministarstva ne postoji razrađeni plan izvršenja troškova školovanja u 2005. godini.

Tako smo konstativali da je na osnovu Izmjene Odluke ministra o isplati naknade troškova školovanja za pripadnike FMO-a i VFBiH od 29.12.2005. godine isplaćeno 407.550 KM, od čega je 94.050 KM obračunati porez na plaću, u iznosu od 30 %. Ovom Izmjenom odluke su u suštini promijenjene kategorije uposlenika i iznosi koje isti dobivaju, u odnosu na Odluku koja je bila donesena 13.10.2005. godine, pa je tako odlučeno da naknada iznosi: za prvu godinu 400 KM, za drugu godinu i podoficiri koji su završili više škole u školskoj 2004/2005 godini 500 KM, za treću godinu 600 KM, za četvrtu godinu, dobitnicima ratnih odlikovanja i priznanja I kategorije, lica koja su diplomirala u školskoj 2004/2005 godini 800 KM, za podoficire upisane na četvrtu godinu studija ili su diplomirali u školskoj 2004/2005. godini 800 KM, za postdiplomski studij 1.200 KM i za doktorske disertacije 2.500 KM.

Kako je od strane ministra, a bez saglasnosti Federalnog ministarstva finansija u 2005. godini, urađena i izmjena Primjenjivanog Pravilnika o plaćama koja osobama koje ne posjeduju potrebnu stručnu spremu omogućava ista primanja kao i onim koji posjeduju potrebne kvalifikacije, da se zaključiti da su spomenuti ovakvim isplatama dodatno i nagrađeni. Što se tiče plaćanja troškova postdiplomskog studija i doktorskih disertacija nije potrebno naglašavati da iste nisu predviđene za obavljanje poslova u oružanim snagama FBiH.

Na osnovu gore navedenog, revizorski tim ne može potvrditi transparentnost odabira ljudi kojima je navedena naknada isplaćena iz razloga što prije podnošenja zahtjeva nisu bili jasno definisani kriteriji po kojima će se ista dijeliti, kriteriji su na samom kraju godine, tačnije rečeno dan prije isplate izmijenjeni, a Komisija koja je trebala da ovaj proces uradi do kraja ne može prezentirati niti jedan zapisnik koji dokazuje njihov rad. **Ovu isplatu ne možemo podvesti pod kategoriju stipendija koje podrazumijevaju kontinuitet, ona ima karakter jednokratnog davanja za koje je predviđeno plaćanje poreza na plaću u iznosu od 50 %.**

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatiše da je ministarstvo, na osnovu fakture od 20.09.2005. godine, «Privatnoj srednjoj školi za obrazovanje odraslih s pravom javnosti» iz Širokog Brijega, uplatilo iznos od 32.000 KM na ime troškova edukacije 27 lica za zanimanja tehničar cestovnog prometa, vozač specijalista i vozač motornog vozila. Revizorski tim ne može potvrditi da je odabir ovih lica bio transparentan.

Pored uplate od 32.000 KM, na osnovu Odluke ministra od 28.12.2005. godine o stručnom usavršavanju vozača neborbenih motornih vozila avansno je izvršeno plaćanje ovoj istoj školi u iznosu od 140.000 KM. Odlukom je predviđeno da proceduru izbora kandidata za polaganje i stručno usavršavanje izvrši Prometno – transportno odjeljenje Sektora logistike u suradnji sa Odjeljenjem za politiku i planove VFBiH i Sektorom za personal FMO-a. Kako u ministarstvu ne postoji analiza potreba oružanih snaga, niti je planom ministarstva predviđeno plaćanje prekvalifikacije za zanimanja KV vozača sa položenim državnim ispitom, V stupnja zanimanja vozača motornih vozila – specijalista, IV stupnja zanimanja tehničara cestovnog prometa, niti IV stupnja zanimanja tehničara poštansko – telekomunikacijskog prometa, revizorski tim postavlja pitanje opravdanosti ovih troškova. Nalog za plaćanje je potpisana 30.12.2005. godine na osnovu narudžbenice 1936 od istog dana. **Prema prezentiranoj dokumentaciji, revizorski tim konstatiše da je plaćanje realizovano prije nego što je usluga uopće izvršena a iznos od 140.000 KM nije evidentiran na potraživanjima ministarstva.**

Na osnovu uvida u dokumentaciju, konstatujemo da odabir dobavljača nije bio u skladu sa odredbama Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova jer je ugovor sa «Privatnom srednjom školom za obrazovanje odraslih s pravom javnosti» iz Širokog Brijega zaključen na osnovu dostavljene ponude po javnom nadmetanju u kojem kao predmet nadmetanja nisu bile navedene ove usluge. Cijene su kasnije dogovarane aneksima ugovora (bilo ih je 4) za koje ne možemo sa sigurnošću utvrditi tačan datum potpisivanja.

Imajući u vidu odredbe člana 21. Uredbe o računovodstvu budžeta/proračuna u FBiH koja kaže da se rashodi priznaju u obračunskom razdoblju u kojem je obaveza za plaćanje i nastala, iznos od 140.000 KM nije mogao da se prikaže kao trošak ministarstva u 2005. godini. Isto tako smatramo da bi bilo neophodno da se izvrši povrat ovih sredstava u Budžet FBiH.

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatiše da je na ime troškova dnevница u inozemstvu, iz odobrenog proračuna FMO-a za 2005. godinu, isplaćeno 32.000 KM, na ime 40 osoba po osnovu Odluka ministra od 18. aprila i 12. maja 2005. godine o organiziranom odlasku, kao i sudjelovanju pripadnika VFBiH i djelatnika FMO-a na 47. vojnom hodočašću u Lourdesu, u vremenu od 24. – 31. maja 2005. godine. Osim ovih troškova, na isto ime je potrošeno još 16.000 KM za plaćanje troškova prijevoza, dobavljaču Željo Tours doo Travnik, na teret budžeta VFBiH; **tako da konstatujemo da je najmanje 48.000 KM utrošeno za troškove hodočašća u Lourdes.**

Uvidom u dokumentaciju, revizorski tim konstatiše da je ministar dana 31.08.2005. godine donio Odluku o organizaciji odlaska na hadž, u organizaciji Rijaseta Islamske zajednice BiH, u vremenu od 19.12.2005. godine do 20.01.2006. godine. Uvidom u nalog za plaćanje od 03.10.2005. godine, konstatujemo **da je na ime troškova obavljanja hadža za 40 osoba izvršeno plaćanje u iznosu od 122.826 KM Rijasetu Islamske zajednice u BiH.**

Revizorski tim konstatiše da je dana 29.12.2005. godine potpisana nalog za plaćanje u iznosu od 98.752 KM, na ime kupovine 316 komada torbi čije cijene iznose 176, 226 i 246 KM od poduzeća «Defter doo» Sarajevo. Uvidom u dokumentaciju vezanu za kupovinu i način vođenja evidencija zaliha istih, revizorski tim konstatiše da je dana 20.12.2005. godine od strane ministarstva kupljeno još 30 komada istih u iznosu od 6.980 KM. Od ukupno kupljenih 346 torbi, iz materijalnih evidencija razduženo je njih 205, od

čega su 173 podijeljene kao poklon a za 32 torbe se ne mogu potvrditi imena osoba koje su dobile iste i po kom osnovu.

Revizorskem timu nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila planiranje i opravdanost nabavke torbi u ovolikom broju, kao ni akt o reprezentaciji kojim se propisuje uslovi i način podjele istih.

Kako smo konstatovali da je za troškove hodočašća u Lourdes i odlazak na hadž potrošeno 170.826 KM, a za kupovinu torbi iznos od 98.752 KM, revizorski tim imajući u vidu odredbe članaka 6. i 7. Zakona o izvršenju proračuna FBiH za 2005. godinu, ne može potvrditi opravdanost niti namjensko trošenje budžetskih sredstava u ove svrhe.

Po osnovu isplaćenih naknada u neto iznosu od 313.500 KM koje su nepravilno okarakterizirane kao «stipendije» izvršiti dodatno uplaćivanje poreza na plaću od 20 %, odnosno u iznosu od 62.700 KM;

Preispitati opravdanost i zakonitost prebacivanja sredstava na imo Srednje privatne škole za obrazovanje odraslih, osigurati povrat istih u iznosu od 140.000 KM u Budžet Federacije, te o realizaciji preporuke obavijestiti Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBIH.

Preispitati opravdanost i zakonitost trošenja budžetskih sredstava u iznosu od 170.826 KM, koliko je plaćeno za troškove hodočašća i odlazak na hadž pripadnika FMO-a i VFBiH, kao i kupovinu torbi u iznosu od 98.752 KM dva dana prije kraja godine, poduzeti adekvatne mjere u skladu sa konstatovanim nepravilnostima prilikom izvršavanja troškova reprezentacije;

Na osnovu Odluke Predsjedništva BiH od 09. septembra 2005. godine, o racionalizaciji i smanjenju osoblja u oblasti odbrane u 2005. godini, u skladu sa odredbama Zakona o službi u VFBiH, u ministarstvu je na kraju 2005. godine provedeno smanjenje brojnog stanja. Nakon uvida u knjigovodstvenu dokumentaciju, revizorski tim konstatiše da troškovi smanjenja ljudstva u 2005. godini iznose 4.429.746 KM, od čega se 1.254.885 KM odnosi na isplaćene otpremnine po obavljenom otpustu u 2005. godini i 3.174.861 KM na troškove otpusta koji je započet u 2004. godini (isplata otpremnina i troškovi plaća i naknada ljudi na raspolaganju).

Prema dostavljenom izještaju od strane ministarstva, VFBiH i FMO su u 2004. godini smanjili brojno stanje za ukupno 4.912 osoba, za čije otpremnine je do završetka ovog procesa ukupno isplaćeno 19.073.159 KM.

Zbog ograničenja vremena izvođenja naše revizije za budžetsku 2004. godinu nismo bili u mogućnosti izvršiti reviziju otpusta pripadnika Vojske Federacije i njegove usklađenosti sa donesenim kriterijima, ali smo provjeravali postupanje ministarstva u vezi sa pasivnim vojnim osiguranicima, kojima su oni stekli pravo na povoljnije uvjete penzionisanja u skladu sa članovima 5 i 9. Uredbe o povoljnijim uvjetima za stjecanja prava na starosnu penziju vojnih osiguranika. Tada smo konstatovali da ministarstvo nije imalo utvrđene jedinstvene procedure i postupke koji je trebalo provoditi nad istim, a koji se odnose na ispunjavanje kriterija za ostvarivanje penzije pod povoljnijim uvjetima, kao i da je proces provodilo odvojeno i različito po komponentama. Ministar je dana 28.11.2005. godine formirao Komisiju koja je trebala pregledati sve podnesene zahtjeve za penzionisanje pripadnika FMO-a i VFBiH u 2005. godini i utvrditi da li su isti u skladu sa odredbama Zakona o službi u VFBiH, kako bi ih proslijedili Federalnom zavodu za PIO na nadležno rješavanje. Dva člana ove Komisije su od ministra dobili zadatak da izvrše uvid u sve potpisane sporazume sa pasivnim vojnim osiguranicima, a po datoj preporuci revizorskog tima za 2004. godinu.

Nakon obavljenog razgovora sa odgovornim osobama i uvidom u tražene zapisnike, revizorski tim konstatiše da je Komisija radila jedinstveno za obje komponente, te da je u 2005. godini od strane ove komisije, ukupno 238 osoba prijavljeno da može ići na rješavanje u Zavod za penzijsko – invalidsko osiguranje, koristeći odredbe Zakona o službi u VFBiH. Što se tiče mogućnosti uvida u predmete koji su navedeni u prezentiranim zapisnicima, revizorski tim nije mogao izvršiti uvid u predmete koji se odnose na pripadnike H doprinosa jer za iste, prema izjavi odgovorne osobe, ne postoji primjerak u ministarstvu. **Revizorski tim konstatiše da ministarstvo nije napravilo Izještaj u kojem bi bili objedinjeni podaci o penzionisanju u 2005. godini.**

Revizorskem timu je prezentiran Zapisnik od 30.12.2005. godine, o izvršenom komisiskom pregledu potpisanih sporazuma sa pasivnim vojnim osiguranicima, kojeg su sačinila dvojica članova gore spomenute

Komisije. Nakon obavljenog intervjeta sa članovima Komisije i uvida u Zapisnik, revizorski tim **ne može potvrditi da je ukupan broj potpisanih sporazuma sa pasivnim vojnim osiguranicima 1872, koliko je navedeno u prezentiranom Zapisniku**, jer je utvrđio neslaganja podataka koje su prezentirali članovi Komisije i onih podataka s kojima je revizorski tim već raspolagao.

Na bazi analize fluktuacije broja uposlenika, prilikom obračuna plaća, konstatirali smo da je ministarstvo u 2005. godini, retroaktivno, donosilo rješenja kojima je vraćalo u radni odnos ljude, koje je u 2004. godini stavilo na raspolaganje, jer nisu ispunjavali potrebne kriterije za ostanak u Vojsci Federacije i kojima je po njihovom vlastitom zahtjevu prekidan radni odnos prije isteka roka raspolaganja kako bi iskoristili mogućnosti koje je nudila Uredba o povoljnijim uvjetima za stjecanja prava na starosnu penziju vojnih osiguranika, a koja je vrijedila do 31.12.2004. godine.

Na osnovu prezentirane dokumentacije, revizorski tim konstatiše da su ovi ljudi ponovo raspoređivani u VFBiH i da su im se retroaktivno isplaćivale neto plaće i doprinosi za period kada nisu radili, iako je prethodno konstatovano da isti ne zadovoljavaju kriterije za ostanak u Vojsci Federacije. Prema riječima odgovorne osobe koja radi na obračunu plaća, ova pojava se odnosi na osobe, kojima je od strane Federalnog zavoda penzijsko – invalidskog osiguranja konstatovano da ne ispunjavaju uslove za odlazak u penziju.

Također smo uočili pojavu da su se retroaktivno donosila rješenja, kojima su se vraćali u radni odnos osobe čiji radni odnos je istekao protokom perioda stavljanja na raspolaganje, na način da su im poništavana rješenja o stavljanju na raspolaganje i rješenja o prekidu radnog odnosa. Ovim osobama su davani novi rasporedi, i prema uputstvu od strane pomoćnika ministra Sektora za personal vršio se obračun i uplata doprinosa za penzijsko i invalidsko osiguranje na bazi posljednje isplaćene plaće, kako bi im se uvezao radni staž. Prema istom uputstvu, ove osobe su se izjavama odrekle potraživanja za plaće i druga primanja iz radnog odnosa za vrijeme za koje nisu radili, na osnovu kojeg su i odgovorni na obračunu plaća postupali.

Obzirom da smo uočili kretanje službenika i namještenika iz FMO-a u VFBiH, na traženje revizorskog tima prezentirana nam je Odluka ministra broj 04-34-2-786/05 od 28.03.2005. godine kojom se vrši raspoređivanje 16 službenika i namještenika FMO-a na radna mjesta profesionalnih vojnih lica i civilnih lica Vojske Federacije Bosne i Hercegovine. Revizorski tim ne može potvrditi da je ovaj premještaj izvršen uz poštivanje principa transparentnosti, imajući u vidu odredbe članova 9. i 68. Zakona o službi u VFBiH koji kažu da će se pitanje prijema civilnih lica u VFBiH regulisati odredbama drugih federalnih zakona i drugim općim federalnim propisima o radu, a da će se popuna upražnjenih formacijskih mjesta Vojske Federacije profesionalnim vojnim osobama vršiti raspisivanjem konkursa ili neposrednim prijemom, i imajući u vidu i odredbe članova 45., 47. i 49. Zakona o službi u Vojsci Federacije kojima se regulira pravo na prijevremenu starosnu penziju u slučaju racionalizacije i smanjenja brojnog stanja VF i FMO-a za osobe koje imaju svojstvo vojnog osiguranika u vrijeme stjecanja prava na penziju. Revizorski tim konstatiše da neposredni prijem profesionalnih vojnih osoba nije detaljnije propisan niti Zakonom o službi u VF, niti drugim podzakonskim aktima.

Potrebno je da se izvrši uvid u rješenja kojima su u 2005. godini vraćani u radni odnos osobe koje je bio prestao radni odnos u 2004. godini u procesu otpusta prekobrojnih pripadnika VFBiH, te na osnovu konstatovanog stanja poduzeti određene aktivnosti;

Saćiniti Izvršetak sa podacima o penzionisanju u 2005. godini, te ponovno izvršiti uvid u potpisane sporazume sa pasivnim vojnim osiguranicima i na osnovu konstatovanog poduzetu adekvatne mјere;

Iskazani izdaci za nabavku materijala FMO-a iznose 492.829 KM, što je u odnosu na odobrena sredstva budžetom manje za 41%, a za **VFBiH iznose 12.016.083.KM**, što je u odnosu na odobrena sredstva budžetom manje za 25,60% i ista predstavljaju značajne stavke u poslovanju FMO i VFBiH.

Najznačajnije stavke ovih izdataka kod FMO odnose se na izdatke za kompjuterski materijal u iznosu od 215.323 KM i izdatke za obrasce i papir u iznosu od 114.048 KM.

Kod VFBiH najznačajnije stavke odnose se na izdatke za odjeću i uniforme 5.392.166 KM i izdatke za hranu i prehrambene artikle u iznosu od 5.377.615 KM.

Uvidom u tender - nabavku potrošnog materijala, konstatovali smo da su izabrana od sedam dostavljenih ponuda četiri ponuđača i to «Defter d.o.o.» Sarajevo, «Exclusive» Zenica, «Proton» Žepče i «Ipon Office» Mostar. **Od ova četiri ponuđača po redoslijedu je najpovoljniji «Defter d.o.o.» Sarajevo, što smo konstatovali uvidom u bodovnu listu koja je sastavni dio Zapisnika i isti ima najveći broj bodova po navedenim kriterijima, a ostala tri ponuđača su izabrana redoslijedom po osvojenom broju bodova nakon najpovoljnijeg s tim da su cijene (kao jadan od navedenih kriterija) ostala tri dobavljača bile nepovoljnije od cijena najpovoljnijeg dobavljača.** Uvidom u zapisnik komisije konstatujemo da je komisija predložila izbor više dobavljača iz razloga kantonalne zastupljenosti, a koja kao kriterij nije naveden u tenderu i javnom oglašavanju. Također, niti internim aktom, kako je **Uredba o nabavci roba, usluga i ustupanju radova nalagala, nisu regulirani i pojašnjeni kriteriji za izbor. Ministar odbrane je 02.02.2005. godine donio Odluku o izboru najpovoljnijih ponudilaca, a na osnovu Zapisnika komisije.**

Uvidom u Zapisnik komisije za nabavku štampanih obrazaca, konstatovali smo da su izabrana od pet ispravno dostavljenih ponuda dva dobavljača i to: «Oko» Sarajevo i «Eurograf» Kiseljak. Po bodovnoj listi, primjenom usvojene metodologije bodovanja po utvrđenim i objavljenim kriterijima, najpovoljniji dobavljač je «Oko» Sarajevo a sljedeći po redoslijedu je «Eurograf» Kiseljak. Iz zapisnika komisije obrazloženje za izbor obadva dobavljača je da se obrasci rade na bosanskom i hrvatskom jeziku, i Odluka ministra FMO za nabavku obrazaca da se zaključe ugovori sa obadva dobavljača i da će tim biti zadovoljene potrebe FMO i VF, na cijeloj teritoriji Federacije. Jezik na kojem će se štampati obrasci, kao kriterij nije naveden u utvrđenim i objavljenim kriterijima. Uvidom u cijene ponuđenih artikala jednog i drugog izabranog dobavljača konstatovali smo da postoji značajna razlika u cijenama za pojedine artikle, kao na primjer cijena knjige primljene pošte je po dobavljaču Oko Sarajevo 5,04 KM, a po ponudi «Eurograf» Kiseljak 12,50 KM ili urudžbena knjiga 500/1 po cijeni od 15 KM kod dobavljača «Oko», a kod dobavljača «Eurograf» po cijeni od 28 KM

Na osnovu svega navedenog zaključujemo da izbor najpovoljnijeg dobavljača za potrošni materijal i štampane obrasce nije u potpunosti izvršen u skladu sa Uredbom o nabavci roba usluga i ustupanju radova.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju nabavke hrane i prehrambenih artikala, konstatovali smo da je 27.11.2004. godine raspisan javni konkurs za 13 LOTOV-a hrane i prehrambenih proizvoda a objavljanja javnog oglašavanja provedeno je u skladu sa Uredbom o nabavci robe, usluga i ustupanju radova. i na osnovu Zapisnika komisije od 12.01.2005. godine ministar FMO je donio Odluku o odabiru isporučioca artikala ishrane za potrebe VF BiH u 2005. godini kojom je odobrio izbor više ponudilaca iz razloga specifičnosti organizacije i funkcionisanja jedinica VFBiH, kao i dvokomponentnosti pripadnika VFBiH i ravnomjernoj zastupljenosti svih kantona.

Tako smo zaključili da se na primjer za nabavku hljeba i pekarskih proizvoda od 18 ponuđača izabrano i dati prijedlozi da se sklope ugovori sa 15 dobavljača koji su po broju bodova po utvrđenim i objavljenim kriterijima, po redoslijedu nalaze od prvog do desetog mesta, što znači da svi nisu najpovoljniji po svim kriterijima. Uvidom u dostavljene ponude i sklopljene ugovore za isporuku polubijelog hljeba i pita sa tri izabrana dobavljača: «Pekara SZR Miličević» Kreševu, «Seferagić Turs» Cazin i «Sprind» Sarajevo konstatovali smo da su cijene za meso i pitu iste a cijena za polubijeli hljeb se razlikuje, u ugovoru sa «SZR Pekara Miličević» iznosi 0,65 KM a kod ostala dva dobavljača cijena je 0,60 KM.

Isto tako za nabavku hrane - konzervirana riba od četiri ponude koje su bodovane predloženo je od strane komisije i od ministra, navedenom Odlukom, odobreno da se sklope Ugovori sa sva četiri dobavljača. Kao kriterij je navedena regionalna zastupljenost ponuđača i maksimalan broj bodova 2. Uvidom u bodovne liste svi ponuđači su dobili maksimalan broj bodova po ovom kriteriju.

Uz maksimalno uvažavanje organizacije VFBiH i dvokomponentnosti iste ne možemo prihvati da je ovaj tender odnosno izbor najpovoljnijeg dobavljača po grupama proizvoda proveden na transparentan način i u potpunosti u skladu sa Uredbom o nabavci roba, vršenju usluga i

ustupanju radova. O ovakvom načinu odabira dobavljača upozorili smo i u prethodnim revizijama finansijskih izvještaja FMO i VF i dali preporuku po kojoj nije postupljeno.

Revizorski tim je izvršio uvid u nabavku nafte i naftnih derivata, za koje nabavke je u 2005. godini potrošeno 6.413.592 KM, dok je prema Alokaciji sredstava u okviru odobrenog proračuna za 2005. godinu predviđeno da se za ove namjene potroši 5.916.000 KM. Veće izvršenje u odnosu na plan za 8,4 %, od strane odgovornih osoba, je obrazloženo stvaranjem rezervi u 2006. godini jer su imali u vidu prelazak na državni nivo. Revizorski tim konstatuje da su troškovi nafte i naftnih derivata čak za 59 % veći u odnosu na 2004. godinu, kada su iznosili 4.021.262 KM. Međutim, na traženje revizorskog tima, od strane odgovornih osoba nije prezentirana odluka ministra niti je prezentiran popis zaliha nafte i naftnih derivata na dan 31.12.2005. godine, tako da nismo u mogućnosti da potvrdimo gore navedeno obrazloženje.

Na osnovu uvida u dokumentaciju vezanu za provođenje propisanih procedura, odnosno tendera za odabir najpovoljnijih dobavljača nabavke lož ulja, nafte i ostalih naftnih derivata, potpisane ugovore i postupke koji se provode prilikom fakturisanja isporučenih roba, revizorski tim nije u mogućnosti potvrditi niti pravilnost niti transparentnost odgovornih u ministarstvu prilikom obavljanja istih.

Uvidom u potpisane ugovore za nabavke lož ulja, a čija realizacija sa 31.12.2005. godine iznosi 2.027.216 KM uočili smo da su dobavljači («Zovko – oil d.o.o.» Žepče, «Energopetrol d.d.» Sarajevo, «Eko panda» Visoko i «Lamina» Mostar) odabrani na osnovu provedena dva tendera a koji se odnose na 2005. godinu čime je ministarstvo prekršilo odredbe člana 4. Uredbe o postupku nabavke roba, usluga i ustupanju radova (u daljem tekstu: Uredbe o nabavci) koji zabranjuje dijeljenje vrijednosti nabavke za tekuću godinu na pojedinačne nabavke manje vrijednosti u cilju izbjegavanja primjene ove uredbe.

Po provedenom tenderu od strane Intendantskog odjeljenja došlo je do potpisivanja ugovora za nabavku lož ulja sa «Zovko – oil» Žepče, a nakon pojavljivanja problema koji su se odnosili na tražene isporuke kojima dobavljač nije mogao udovoljiti potписан je i ugovor sa «Energopetrolom d.d.» Sarajevo, kao drugoplasiranim dobavljačem.

Po provedenom tenderu za nabavku nafte i naftnih derivata, od strane Tehničkog odjeljenja, došlo je do potpisivanja drugih ugovora sa «Zovko – oil» Žepče, «Eko panda» Visoko i «Lamina» Mostar, gdje se među ostalim ugovorenim nabavkama roba nalazi i lož ulje.

Uvidom u provedeni tender za nabavku nafte i naftnih derivata (euro dizel i bezolovni benzin, lož ulje) revizorski tim je konstatovao određene nepravilnosti koje se već drugu godinu ponavljaju zaredom. Odgovorne osobe u ministarstvu prilikom provođenja tendera koji zahtijeva strogo propisane postupke i procedure Uredbom o nabavci uporno odstupaju od iste u pogledu odabira više dobavljača za nabavku nafte i svake vrste naftnih derivata, a koji obrazlažu činjenicama da moraju osigurati sigurnost isporuka i da imaju veliku regionalnu rasprostranjenost organizacionih jedinica FMO i VF. Na osnovu uvida u tendersku dokumentaciju revizorski tim nije pronašao definiciju pojma regije (da li je to kanton, opština ili neki vojni region), odnosno odgovor na pitanje: ako je tenderom odabранo više dobavljača, ko i na osnovu čega odlučuje od kojeg dobavljača će izvršiti nabavku nafte i naftnih derivata u konkretnom slučaju, čije cijene su različite.

Ako ovome dodamo i činjenice koje se odnose na rast cijena nafte i naftnih derivata tijekom cijele 2005. godine, kao i na nemogućnost uspoređivanja cijena na osnovu kojih su dobavljači konkursali i dobili ugovore, sa onim cijenama po kojima se vrši fakturisanje na dan isporuke goriva (kako je to u ugovorima rečeno), revizorski tim uopće ne vidi postojanje adekvatne interne kontrole prilikom provođenja procesa nabavke goriva.

Naime, radi se o tome da svi ugovori za nabavku nafte i naftnih derivata sadrže klauzulu koja kaže da će se cijene mijenjati u slučaju devalvacije valuta, promjena tečaja USA dolara, nestaćica roba i drugih poremećaja na tržištu, a da istovremeno nije propisan način na koji će se ovo dokazivati. Dosadašnja praksa povećanja cijena nafte i naftnih derivata samo uz prijavljivanje promjene cijene putem OPC obrasca, od strane dobavljača, koji vrijedi na dan isporuke goriva ne pruža dovoljnu zaštitu niti uvjerenje da se budžetska sredstva troše u skladu sa postojećim propisima.

Na osnovu uvida u ispostavljene fakture i prateću dokumentaciju, revizorski tim konstatiše pojavu određenih nepravilnosti, na kraju budžetske godine, od kojih kao primjer navodimo sljedeće: unesene fakture u sistem trezora iako su nepotpisani nalozi za plaćanje od strane ministra, nalog za plaćanje potpisana od strane ministra ali se na istom ne nalazi i odgovarajući pečat ministarstva; ulaz robe i otpremnica na datum 30.01.2006. godine - nalog za plaćanje potpisana od strane ministra 31.01.2006. godine iako je isti 26.01.2005. godine razdužen sa dužnosti; uredno potpisana nalog za plaćanje iako je prijem robe i faktura dobavljača nakon 31.12.2005. godine.

Preispitati nepoštivanje zakonskih propisa na kraju 2005. godine, a koje se tiču validnosti knjigovodstvene dokumentacije na osnovu koje su plaćane fakture za nabavku nafte i naftnih derivata, te u skladu sa konstatovanim poduzetim odgovarajuće mјere.

Izdaci za nabavku i rekonstrukciju stalnih sredstava i nabavku opreme iskazani su u iznosu od **1.470.532 KM**, od čega za **VFBiH u iznosu od 1.451.423 KM a za FMO u iznosu od 19.109 KM**.

Najznačajnije stavke kod VFBiH odnose se na opremu koja je evidentirana u iznosu od 754.743 KM kompjuterska oprema 336.660 KM, strojevi, uređaji i alati 126.286 KM, ugrađena oprema 80.569 KM, medicinska i stomatološka oprema u iznosu od 84.436 KM i vojna oprema 121.530 KM i na rekonstrukciju i investiciono održavanje sredstva u iznosu od 567.624 KM.

Nabavka računarske i telekomunikacijske opreme koja je izvršena u 2005. godini za potrebe FMO-a i VFBiH nije planirana u budžetu VFBiH već u budžetu FMO-a, što znači da ova sredstva nisu u potpunosti namjenski utrošena. Ista je rađena po Uredbi o postupku nabavke roba, vršenju usluga i ustupanju radova. Tim za reviziju konstatiše da su za nabavku računarske opreme izabrana dva najpovoljnija ponudioca i to «Ipon doo» Mostar i «Net doo» Mostar i tri ponudioca za nabavku telekomunikacijske opreme «Mibo doo» Sarajevo, «Ipon doo» Mostar i «Eurocom doo» Sarajevo, te ne možemo potvrditi da je nabavka u potpunosti izvršena u skladu sa važećim propisima.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, a na temelju evidentiranog iznosa potraživanja avansa VFBiH u iznosu od 102.572,40 KM, konstatovali smo da se isti odnosi na avans za nabavku sanitetskih auta u 2005. godini u iznosu od 32.372,40 KM i avans u iznosu od 70.200 KM dat poduzeću «BNT» Travnik 08.07.2003. godine na osnovu ugovora broj 10-03-41-66/03 sklopljenog 16.01.2003. godine.

U vezi nabavke sanitetskih motornih vozila, dana 02.12.2004. godine upućen je zahtjev od strane ZKVFBiH - Uprave za podršku, Sektoru logistike za nabavku šest sanitetskih motornih vozila za potrebe VFBiH - jedinicama H komponente. Ministar FMO-a donosi 22.12.2004. godine Odluku o nabavci četiri sanitetska motorna vozila i nakon ispoštovane procedure odabira najpovoljnijeg ponuđača, imenovana komisija sačinjava 10.02.2005. godine Zapisnik u kome predlaže da se ugovaranje nabave sanitetskih motornih vozila VW-T-5 Furgon 1,9 TDI, V1896 ccm I P63/86 KW/KS izvrši sa tvrtkom «Auto kuća Jelić» Široki Brijeg, kao najpovoljnijom jer je dobila najveći broj bodova a vrijednost po ponudi je iznosila 245.360 KM, druga ponuda je bila ponuda «Jelić Auto» Mostar na iznos od 289.540 KM a treća ASA PVA Sarajevo na iznos od 295.877,20 KM.

Odluku o izboru, po izjavi odgovorne osobe, ministar nije nikada potpisao. Na taj način nije ispoštovan članak 38. Uredbe o postupku nabavke roba, ustupanju radova i vršenju usluga, jer je nabavka rađena po toj Uredbi, a isti govori da Naručitelj u roku od 24 sata po sastavljanju Zapisnika o izvršenom postupku donosi Odluku i istu dostavlja preporučeno ili putem telefaks poruke najpovoljnijem ponuditelju i na isti način obavještava i ostale ponuditelje o odabiru najpovoljnije ponude.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju, konstatovali smo da je ministar FMO ponovo, dana 29.08.2005. godine donio Odluku o nabavci četiri sanitetska motorna vozila za potrebe VFBiH ukupne vrijednosti predmetne nabavke 300.000 KM. Nakon provedene procedure utvrđene Zakonom o javnim nabavkama dana 31.10.2005. godine imenovana komisija sačinjava Zapisnik u kojem predlaže najpovoljnijeg ponuđača «Jelić Auto» Mostar koji je primjenom metodologije bodovanja, a prema objavljenim kriterijima kao ekonomski najpovoljnija ponuda imao najveći broj bodova, a ukupna ponuda istog je 323.724 KM. Ministar dana 28.11.2005. godine donosi Odluku o odabiru ponuđača «Jelić Auto» Mostar, i nakon provedene procedure obavještenja učesnika nadmetanja o izboru dana 12.12.2005. godine ministar sklapa Ugovor sa

poduzećem «Jelić Auto» Mostar po kome je članom 9 predviđeno plaćanje 10% avansa po potpisivanju Ugovora , a ostatak u iznosu od 291.351,60 KM u roku od 30 dana nakon isporuke i prijema vozila.

Do kraja revizije, timu za reviziju nije prezentiran dokaz da su vozila isporučena, dakle ostaje problem izmirenja ove obaveze a posebno što je članom 77. Zakona o odbrani BiH regulisano da od dana usvajanja istog a to je 05.10.2005. godine pa do 1. januara 2006. godine se zabranjuje entitetskim ministarstvima odbrane zaključivanje ugovora i preuzimanje obaveza koje se ne mogu u potpunosti podmiriti iz sredstava budžeta za odbranu za 2005. godinu.

Da Vlada FBiH preispita preuzimanje obaveza, zaključivanje ugovora o isporuci četiri sanitetska motorna vozila, isporuku vozila i izmirenje ostatka duga po navedenom ugovoru, te na osnovu konstatovanog podzeti odgovarajuće korake.

Odlukom Vlade Federacije broj 400/2005 od 21.07.2005. godine odobrena su sredstva iz tekuće rezerve za sanaciju stanova Vojske Federacije u iznosu od 90.000 KM, i to za stan u ulici Topal Osman Paše broj 20/I, stan u ulici Malta broj 5/VI, stan u ulici Ismeta Mujezinovića broj 32/II u Sarajevu. U skladu sa ovom odlukom Ministar 14.09.2005. godine donosi Odluku o izvođenju građevinsko - zanatskih radova na sanaciji navedenih stanova od strane poduzeća «Alprom doo» Sarajevo sa kojim je već zaključen ugovor o izvođenju građevinsko - zanatskih radova broj 482/05 od 25.02 2005 godine. Na osnovu ponude izvođača radova broj 51/05, Komisija određena Rješenjem broj 10-03-43-sl-4/05 je 30.09.2005. godine sačinila Zapisnik o prihvatanju ponuđenih jediničnih cijena za radove koji nisu bili navedeni u okvirnom ugovoru. Ispostavljena je narudžbenica za izvođenje radova, a izvođač radova je ispostavio treću privremenu situaciju dana 31.12.2005. godine na ukupan iznos od 75.008 KM za sva tri stana za radove kako je navedeno u situaciji izvedene zaključno sa 31.12.2005 godine i to za stan u ulici Malta 16.672 KM, za stan u ulici Topal Osman Paše 46.320 KM, i za stan u ulici Ismeta Mujezinovića 12.014 KM.

Dana 26.12.2005. godine Sektoru logistike, ZKVF- Odsjek za stambena pitanja upućuje dopis da se obustavi adaptacija stana u ulici Ismeta Mujezinovića zbog vođenja postupka za povrat od strane prijeratnog nosioca stanarskog prava. Dana 19.01.2006. godine Komisija formirana Rješenjem broj 10-03-43-sl-517/05 od 30.12. 2005. godine sačinjava Zapisnik o izvršenom tehničkom pregledu i primopredaji izvedenih radova na sanaciji stanova. u kome stoji da je komisija sačinila okončanu situaciju prema kojoj je vrijednost izvedenih radova prema građevinskoj knjizi i jediničnim cijenama 75.008 KM, da je ukupna ugovorena vrijednost 90.000 KM, što znači da je ostalo neutrošeno 14.992 KM, da su radovi urađeni kvalitetno i da su radovi na sanaciji u stanu u ulici Ismeta Mujezinovića prekinuti na osnovu zahtjeva Odsjeka za stambena pitanja ZKVFBiH. Konstatiramo da Zapisnik nije potpisana od strane predstavnika izvođača radova, a Informacija o stupnju realizacije ove Odluke Vlade Federacije koja je timu za reviziju prezentirana do kraja revizije nije potpisana niti dostavljena Vladi Federacije.

Da se izvrši uvid u dokumentaciju na osnovu koje je donesena Odluka Vlade FBiH, broj 400/2005, u vezi sanacije stanova Vojske Federacije, te da se utvrdi čije su vlasništvo isti.

5. ZAKLJUČAK

Na sastanku Odbora za ekonomsku i finansijsku politiku Predstavničkog/ Zastupničkog doma Parlamenta FBiH i Odbora za ekonomsku i razvojnu politiku, finansije i budžeta Doma naroda Parlamenta FBiH, održanom dana 10.10.2005. godine na kojem je razmatran Izvještaj o izvršenoj reviziji finansijskih izvještaja FMO i VF za 2004. godinu, generalni revizor Ureda za reviziju proračuna/ budžeta u FBiH je upozorio menadžment FMO i VF na nužnost rješavanja nepravilnosti i propusta za koje su date preporuke u prezentiranom Izvještaju Ureda za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH. Tokom 2005. godine obavljena je i prethodna revizija, nakon koje je upućeno pismo menadžmentu sa preporukama koje je do kraja godine trebao ispoštovati, posebno imajući u vidu predstojeći prelazak Ministarstva odbrane FBiH sa federalnog na državni nivo. Bez obzira na navedeno upozorenje od strane generalnog revizora i date preporuke u izvještajima revizije, menadžment ministarstva nije postupio po istim.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja FMO-a i VF za 2005. godinu, konstatovali smo da u velikom dijelu nisu ispoštovane preporuke iz prethodnih izvještaja koje se odnose na: uspostavu i jačanje interne kontrole, u cilju osiguranja poslovanja u skladu sa zakonskim i drugim propisima, i radi zaštite imovine, primjenu Zakona o radnim odnosima i plaćama službenika organa uprave prilikom obračuna i isplate plaća službenika i namještenika FMO-a za period januar - oktobar, kao i pripadnika VFBiH tokom cijele 2005. godine; dijelu donošenja procedura o načinu kretanja dokumentacije posebno imajući u vidu specifičnost organizacije FMO-a i Vojske Federacije, u dijelu nedosljednog provođenja zakonskih i drugih propisa koji reguliraju postupak nabavke robe, vršenje usluga i ustupanje radova.

Posebno ističemo problem neizvršenog popisa, odnosno neusuglašenog knjigovodstvenog i stvarnog stanja sredstava, potraživanja i obveza na dan 31.12.2005. godine, iz razloga prijenosa nadležnosti u oblasti obrane sa Federacije na Bosnu i Hercegovinu i odgovornost Vlade Federacije za dugove, zaduženja i ostale obaveze FMO i VFBiH nastale do 01.01.2006. godine.

Ovako sačinjen popis imovine i neusklađenost stvarnog i knjigovodstvenog stanja bitno će uticati na plan o konačnom raspolažanju imovinom, kao i na plan o prijenosu ostalih prava i obaveza, kojeg Ministarstvo obrane BiH treba dostaviti na odobrenje Vijeću ministara BiH.

Kako je Vlada Federacije BiH i dalje odgovorna za dugove, zaduživanja i ostale obaveze Federalnog ministarstva obrane BiH, u ovom Izvještaju o obavljenoj reviziji daju se preporuke menadžmentu Vlade Federacije BiH, kao nositelju ostalih prava i obaveza FMO-a i Vojske Federacije, koja treba naći način za postupanje po istim u cilju otklanjanja propusta i nepravilnosti, uočenih u radu FMO-a i VFBiH tokom obavljanja revizije.

KOMENTAR

Ured za reviziju budžeta/proračuna u FBiH je dana 23.05.2006. godine primio dopis broj 01/2-14-14/06 od strane bivšeg ministra obrane Miroslava Nikolića u kojem nas on obavještava da je iznenaden što je primio Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu o kojem se je trebao očitovati. Također nas obavještava da nije u posjedu relevantne dokumentacije, te da nije u mogućnosti kvalitetno analizirati i argumentirati nalaze, ali daje nekoliko općenitih primjedbi koje se tiču nejasnoća u primjeni Zakona o odbrani BiH i Zakona o prestanku važenja Zakona o odbrani FBiH, revizorskih nalaza koji se odnose na nezakonitosti prilikom obračuna plaća, kao i plaćanja naknada za troškove školovanja i troškova odlaska na hadž i hodočašće pripadnika Vojske FBiH u 2005. godini.

Imajući u vidu da je Vlada FBiH 6. aprila 2006. godine donijela Odluku o davanju ovlaštenja Miroslavu Nikoliću, za potpisivanje svih dokumenata bivšeg Federalnog ministarstva obrane koji su u funkciji zatvaranja poslovne 2005. godine i gašenja ovog ministarstva, kao i da je isti bio ministar obrane FBiH u 2005. godini, Ured za reviziju budžeta/ proračuna u FBiH je poslao Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2005. godinu na očitovanje istom, a kako nam nisu prezentirani nikakvi novi dokazi, za prezentirane nalaze, ostajemo pri prethodno datim konstatacijama.

Viši revizor:

Munib Ovcina, dipl. oec.

Vođa tima:

Jadranka Novak, dipl. oec.

Član tima:

Nasiha Biberović, dipl. oec.